

9

Informatie- en opinieblad
van de Rijksuniversiteit
Limburg

nummer 9
22 januari 1982

pagina 3

Starmans

Alweer een bestuurscrisis, deze keer een keiharde. Raad stemt voorzitter weg, studenten en raadslid stappen op, democratische basis wordt smal. Was er nu alleen maar sprake van oprechte verontwaardiging over de dubbelrol van Starmans of zagen sommige bestuurders eindelijk de kans schoon om verlost te worden van een lastige klant?

pagina 4

Bezuinigingen

Van Kemenade vraagt ook van de RL een extra offer in deze bange dagen. De universiteit vindt dat te ver gaan en schrijft de kwaadste brief uit haar bestaan.

pagina 5-7

Komen en gaan

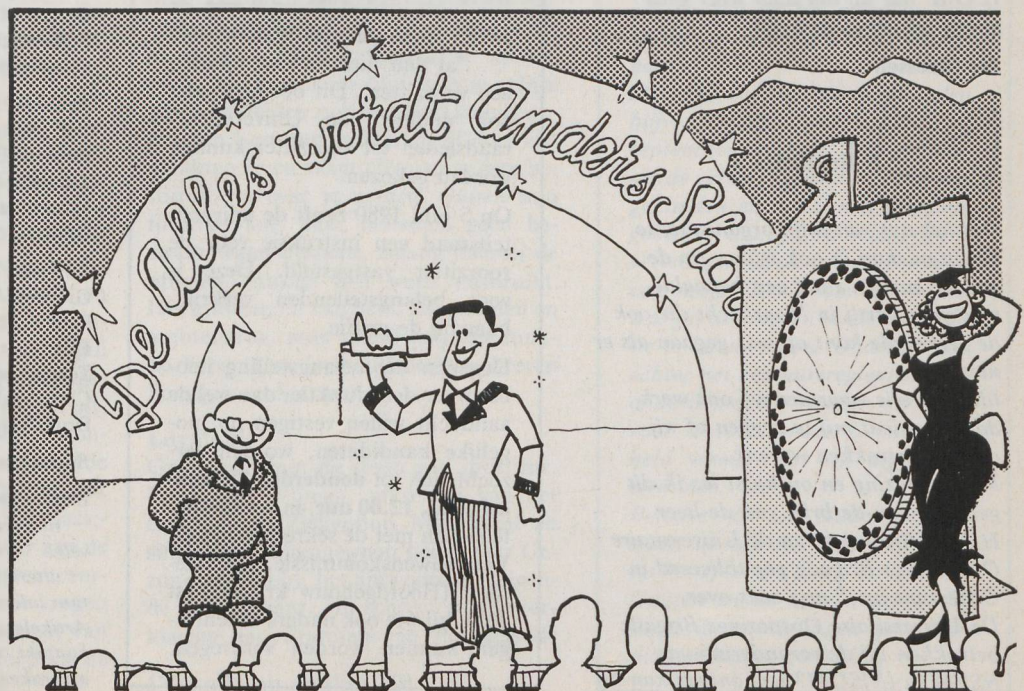
Een nieuw jaar, een nieuw begin voor het College van Bestuur, waar twee van de drie gezichten nieuw zijn. Vier komende en gaande collegeleden hebben we uitvoerig aan het woord gelaten: Wijnen, die gaat, Hemker die hem opvolgt, Hulsmans, die zijn plaats laat aan Lagas.

pagina 8-9

Van Kemenade

Een hernieuwde kennis-making met de man van wie je je afvraagt of het nog dezelfde is als de minister die grote plannenmaker die in het kabinet-De Uyl bij Onderwijs en Wetenschappen de scepter zwaaide. De scepter is vier jaar later vervangen door een bijltje, waarmee duchtig gekapt gaat worden in het universitaire struweel.

1

Brieven

Bruintjes 1

Uren werk je samen aan een verandering binnen een studenten-groepering waarvan je beide denkt dat dit de rol van studenten in het universitaire gebeuren ten goede zal komen — NSEM wordt (N)SOM — en dan, lees je de volgende zin in een brief van de heer Bruintjes van de Universitaire Opsporingsbrigade in Observant: 'Om 't nut van mijn organisatie te bewijzen, kan ik u ook wijzen op de gebeurtenissen rond een bepaalde studentenpartij in Maastricht die ook de verkeerde kant op was gegaan als er niet . . .' (de diskretie waarmee wij ons werk doen verbiedt mij te zeggen of wij daarbij betrokken waren).

Geschokt maar meer nog teleurgesteld lees ik de zin nog eens over. Betekent dit dat die ander (G.B. te M) het dan eigenlijk helemaal niet zo bedoeld heeft? Wordt er een spel met mij gespeeld? Natuurlijk, achter de nieuwe ontwikkelingen, zoals die plaats-gevonden hebben, kan ik nog steeds staan, maar toch . . .

Je partner in deze — de verandering is grotendeels onder ons beider verantwoordelijkheid tot stand gekomen — deed het dus niet uit eigen overtuiging maar ten behoeve van een organisatie (de U.O.B.) die bepaalde ontwikkelingen op niet bepaald sympathieke manier wil sturen. Blijkt maar weer eens hoe voorzichtig je moet zijn om in dit wereldje iemand te vertrouwen.

Ik dank de heer Bruintjes van de U.O.B. dat hij mij daar weer eens attent op gemaakt heeft.

Jos Maessen

Bruintjes 2

Om het nut van mijn organisatie te bewijzen, kan ik ook wijzen op de gebeurtenissen rond een bepaalde studentenpartij in Maastricht die ook de verkeerde kant op was gegaan als er niet . . .

(de discretie waarmee wij ons werk doen verbiedt mij te zeggen of wij daarbij betrokken waren) . . .

Met verbazing en onthutst las ik dit gedeelte van de brief van de heer H.J.M. Bruintjes van de Universitaire Opsporings Brigade gepubliceerd in Observant nr. 8 nog eens over. De Universitaire Opsporings Brigade betrokken bij de verandering van NSEM in (N)SOM? Iets anders kan hij

onmogelijk bedoeld hebben met deze zin. Een 'verlinking' van de NSEM zou door hun toedoen een halt zijn toegeroepen, zo moet ik uit zijn brief afleiden.

Verbazing maakt al gauw plaats voor een angstig, benauwd gevoel . . . De verandering is in grote lijnen onder verantwoording van slechts twee personen tot stand gekomen. Als ik van niets weet, dan moet wel die ander . . . (J. M. te M. Ik gebruik voorzichtigheidshalve zijn initialen omdat ik het nog steeds niet echt kan geloven.)

Het zou toch verschrikkelijk zijn. Uren werk je samen, terwijl je belazerd wordt waar je zelf bij zit.

Mijn teleurstelling is groot! Ik ben geschokt.

Ik ben de U.O.B. dankbaar en met name de heer Bruintjes, dat ze mij er op attent hebben gemaakt dat je zelfs in dit zogenaamd vredelievende Limburg niemand kunt vertrouwen.

Gerard Bos

PS

Volledigheidshalve dient wel vermeld te worden dat ik van mening ben dat de ontwikkeling op zich een goede zaak genoemd kan worden.

De vertrouwenscommissie van de Universiteitsraad roept gegadigden op voor de functie van

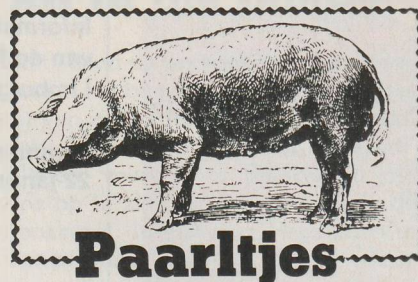
Voorzitter van de Universiteitsraad

die per 14 januari 1982 vakant is gekomen.

Konform artikel 22 lid 1 van de WUB kiest de Universiteitsraad . . . 'al dan niet uit zijn midden een voorzitter'. Dit betekent, dat ook andere dan Universiteitsraadsleden tot voorzitter kunnen worden gekozen.

Op 5 juni 1980 heeft de universiteitsraad een instructie voor de voorzitter vastgesteld. Deze is voor belangstellenden verkrijgbaar bij de griffie.

Degenen die belangstelling hebben voor deze functie, dan wel de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten, worden verzocht zich tot **donderdag 28 januari 1982, 12.00 uur**, in verbinding te stellen met de sekretaris van de Vertrouwenscommissie, A.P. Re-soort (Hoofdgebouw kr. 205, tst 265), bij wie ook nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

Paartjes

(Paartjes zijn gratis annonces voor personeel en studenten van de Rijksuniversiteit Limburg).

Te huur Oud Elsloo
Compleet, gerenoveerd, gemeubileerd
Monumentaal pandje

Uniek gelegen: uitzicht over bossen en Maas
Ind.: beg. gr. — grote slaapkamer
1e verd. — woonkamer (open haard),
keuken, toilet
souterrain — luxe badk., logeerkamer-
tje, berging

Huurprijs f 1000, — per maand
Inl.: J. Rigaud 04402-4543 (weekend)
020-738189

of: M. Spronck, toestel 311

Zoekt u een typiste voor uw proefschriften?
Bel dan 04402-4181. Reeds tien jaar ervaring
met het typen en lay-out van proefschriften.
(Eventueel ook tekenwerk).

observant

Informatie- en opinieblad
van de Rijksuniversiteit Limburg,
uitgegeven door de Stichting Maffius.
Verschijnt veertiendaags.

Redaktieadres:
Tongersestraat 53, kamer 304
6200 MD Maastricht
Tel.: 043-888319 of 888309
(doorkiesnummer).

Stichtingsbestuur

Gerard Majoor (voorzitter), Loes van
Bentem (secretaris), Kees Schröer
(penningmeester), Jan Pas, Kees Ruissen.

Redactie:

Ton Hamelers, Jacques Herraets, Richard
Janssen, Evelyne de Leeuw, Jan Meijers,
Kees Ruissen, Maurice van der Sangen, Els
Schoenmakers, Ger van der Vusse, Edith
Goppel.

Adviseur: Joep Offermans.

Grafische vormgeving: Guus van Rooij
Foto's: Koen van der Gugten, Hans van
Dijk.

Tekeningen: Pascal Oost, John Pex,
Chris Voskamp.

Druk. Leiter-Nypels BV, Maastricht

Spelregels voor ingezonden kopij

Brieven (reacties op verschenen artikelen):
— niet langer dan één kolom (= een kopij-
vel).

— uiterlijk één week voor de verschijningsda-
tum inleveren.

Artikelen: voor ingezonden stukken eerst
kontakt opnemen met de bureoredactie voor
afspraken over lengte etc.

Voorzitter Starmans weggestemd

Geen studenten meer in universiteitsraad

De universiteitsraad heeft vorige week donderdag zijn voorzitter Richard Starmans laten vallen en is daarmee ook zeven leden kwijtgeraakt. De hele studentenfractie plus het n.w.p.-lid Coen van der Gugten lieten na het wegstemmen van Starmans weten dat zij hun zetel ter beschikking stelden. De raad telt nu nog dertien leden, negen minder dan zij hoort te hebben, maar nog voldoende om door te kunnen vergaderen. Het is niet uitgesloten dat nog meer leden het voorbeeld van de zeven zullen volgen.

Richard Starmans, tot vorige week de enige student in Nederland die een Universiteitsraad voorzat, werd aan het begin van de vergadering gekonfronteerd met een motie van wantrouwen, ingediend door Henk Hoogland van de w.p.-geleding. Daarin werd Starmans verweten het vertrouwen van de raad te hebben geschonden door als lid van de werkgroep 'Z.M.-Delft' mee te hebben gewerkt aan contacten met de pers, politici, ambtenaren en leidende figuren uit de gezondheidszorg om de ideeën van de groep over akademisering van de gezondheidszorg in Zuid-Limburg te bespreken. Volgens de motie had Starmans daarmee de loyaliteit geschonden die hem als raadsvoorzitter betaamt tegenover bestuurlijke standpunten die binnen de instelling zijn ingenomen. De ideeën van de werkgroep 'Z.M.-Delft' wijken sterk af van de 'officiële' lijn van universiteit, ziekenhuisbestuur en regionale en centrale overheid. De werkgroep, die is samengesteld uit Maastrichtse en Delftse studenten (bouwkunde) verzet zich tegen de bouw van een grootschalig Akademisch Ziekenhuis omdat die de verwezenlijking van de vernieuwende gedachten over onderwijs en gezondheidszorg uit de Maastrichtse Basisfilosofie in de weg zou staan. In juli vorig jaar heeft de groep een rapport gepubliceerd over deze kwestie, dat als uitgangspunt diende bij de genoemde contacten buiten de universiteit. Dezelfde kritiek op de bouwplannen klinkt ook door in een aantal vragen die drie parlementariërs van D'66 in december aan de regering hebben gesteld. Algemeen worden binnen de universiteit deze vragen beschouwd als een direkt resultaat van het overleg tussen de werkgroep en de D'66-kamerleden.

Onverenigbare functies

De storm van verontwaardiging over deze kamervragen is begin januari ontkend door de dekaan van de Faculteit der Geneeskunde, prof. dr. J.M. Greep. Tijdens een vergadering van het College van Bestuur met het Fakulteitsbestuur beschuldigde Greep twee daarbij aanwezige studenten, studentenadviseur Piet Portegijs en raadsvoorzitter Richard Starmans ervan contact te hebben gezocht met de pers, kamerleden en ambtenaren om lucht te geven aan hun kritiek op het ziekenhuis. De kamervragen waren daar een direkt gevolg van. Greep, met name bijgevallen door CvB-voorzitter van den Biggelaar, vond dat de twee niet aan die contacten hadden mogen meewerken gezien de functie die zij binnen de instelling bekleedden. Het was niet loyaal tegenover de instelling om standpunten te gaan ondermijnen die binnen de instelling waren ingenomen. Er werd daarom een verklaring van hen geëist. Starmans wilde die niet ter plekke geven, omdat hij de terminologie van Greep beledigend vond ('De stront ligt hier zo hoog dat je niet meer door de ramen naar buiten kunt kijken'). Uiteindelijk werd overeengekomen dat de twee uiterlijk een week later, op 12 januari, met de gevraagde verklaring zouden komen. Op die dag overhandigden zij een brief aan het College waarin zij op formele gronden hun recht verdedigden om naast hun officiële functie er andere op na te houden. In hun functie achtte geen van beiden zich verplicht standpunten van besturen, waarvan zij deel uitmaakten — en zeker niet van andere besturen —, over te nemen. Buiten hun functies kon daar helemaal geen bezwaar tegen bestaan, zolang daarbij de officiële functie niet werd misbruikt. Het informeren van pers, kamerleden en ambtenaren, mits vanuit de juiste functie, is een grondwettelijk recht, schreven Portegijs en Starmans.

Loyaliteit

Greep had met de steun van prof. mr. Frans van Wijmen, sekretaris van het bestuur van Ziekenhuis Maastricht en sinds kort buitengewoon hoogleraar Gezondheidsrecht, het antwoord de volgende dag al klaar. Hij schreef dat de verklaring van Starmans en Portegijs de

(Vervolg op pagina 10)

Universiteit niet onbestuurbaar

Door het opstappen van zeven van de twintig raadsleden is de universiteit nog niet onbestuurbaar geworden. De raad kan besluiten nemen zolang er tien leden aanwezig zijn. Als dat quorum niet wordt gehaald, kunnen de aanwezige leden de besluitvorming verdagen tot een volgende vergadering, waarop geen quorum meer vereist is. In theorie is het dus mogelijk dat besluiten in de U-raad door één lid worden genomen.

Overigens is het nog de vraag of de raad niet nog meer leden verliest. Zo is Cees Schröer, die voor het w.p. zitting heeft, al langervan plan zijn lidmaatschap op te geven, omdat hij zich stoort aan het slechte functioneren van de raad en omdat hij binnen zijn capaciteitsgroep geen compensatie kan krijgen voor het omvangrijke raadswerk. Verder is René Malherbe van zijn voornemen om op te stappen teruggekomen, omdat hij het toch belangrijker vindt dat de raad door blijft functioneren. Maar dan moeten de overige raadsleden wel tot goede afspraken komen om het verlies aan democratisch gehalte van de besluiten enigszins te compenseren, vindt hij. Vooral in de raadscommissies ziet hij het meedoen van studenten eigenlijk als onmisbaar.

De zetels van de vertrokken leden blijven hoogstwaarschijnlijk tot september onbezet. De eerstvolgende verkiezingen worden in mei gehouden en het is niet mogelijk gebleken dat tijdstip belangrijk te vervroegen. Ook is gezocht naar een mogelijkheid om de in mei a.s. gekozen leden eerder in functie te laten treden. Daarvoor zou echter het bestuursreglement veranderd moeten worden en daarvoor is een tweederde meerderheid vereist, dat wil zeggen 14 stemmen . . .

Behalve de zes studentenzetels staan in mei ook drie nwp-zetels op het spel: die van Coen van der Gugten en de twee waarvoor bij de vorige verkiezingen geen kandidaten waren gevonden.

Vertraging groei dreigt, maar geen ontslag

De rekenmeesters van de universiteit zijn op dit moment in een hevige centenslag verwikkeld met hun collega's van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Verliest de universiteit, dan zal de groei de komende jaren stagneren omdat er niet genoeg geld is voor het aantrekken van nieuw personeel. College van Bestuur-voorzitter Van den Biggelaar spreekt in dit verband liever van een 'vertraging van de groei' dan van een vakaturestop. Een dreiging van ontslagen als gevolg van de omvangrijke korting op eerder toegekende middelen bestaat volgens hem niet.

Het College van Bestuur heeft zich bijzonder boos gemaakt over de bezuinigingsmaatregelen die Van Kemenade nog eens boven op de bezuinigingen van zijn voorganger heeft opgelegd. In een brief van 17 december heet het dat met *ontsteltenis* van deze maatregelen is kennis genomen. De korting op de personele middelen van ruim 10% in 1982 en van nog eens bijna 6% in 1983 is onmogelijk te rijmen met de kameruitspraak dat de RL in 1990 gegroeid moet zijn tot een instelling met 6000 studenten. Evenmin vallen de bezuinigingen te rijmen met eerder gedane toezeggingen. Er is sprake van *kontraktbreuk* ten opzichte van de Meerjarenafspraken tussen het ministerie

en de universiteit, vindt het college. Het gat van 50 mensjaren dat zo in de voor 1982 vrijgegeven formatie ontstaat moet door de minister worden gedicht. Het ministerie heeft er geen rekening mee gehouden dat op basis van het middelenperspektief tot 1985 vooral door de medische fakulteit verplichtingen zijn aangegaan die nu niet meer kunnen worden nagekomen.

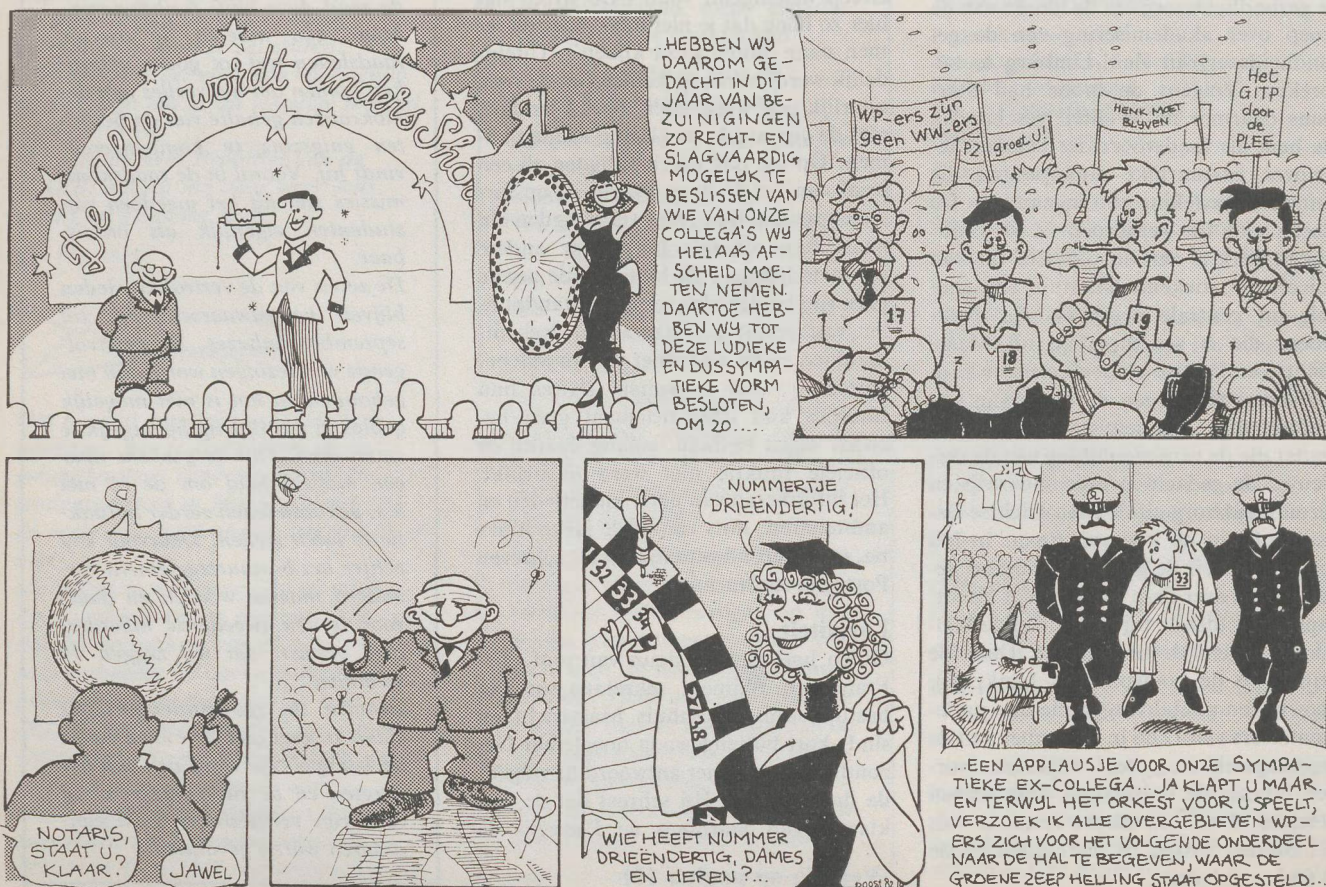
In feite hebben de fakulteiten tot nu toe extra-personeelsplaatsen kunnen financieren en sollicitanten wat meer kunnen bieden (vooral de rang van hoofdmedewerker) dankzij een ruime financiering van de groei. Dat is nu plotseling afgelopen door nieuwe berekeningsmethoden van het departement. Daarbij kwam nog eens de algemene bezuinigingsronde die Van Kemenade in november bekend maakte.

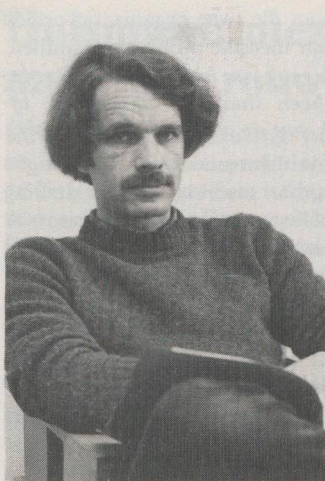
De boze brief heeft het College voorlopig alleen de winst opgeleverd dat het op 7 januari over de problematiek mocht komen praten in Den Haag. Van dat gesprek is men niet erg optimistisch teruggekeerd. Afgesproken is dat het College binnen twee weken zou aangeven waar precies de knelpunten ontstaan als de aangekondigde korting doorgaat. Daartoe zal het ministerie binnen een week beslissen of de pijn wat verzacht kan worden met geld uit het 'pijnpotje' waar

overigens maar 6 miljoen voor het hele WO in zit. Volgens CvB-voorzitter Van den Biggelaar kan er nu nog niet gezegd worden waar de knelpunten komen te liggen. De daarvoor benodigde gegevens zijn om een triviale reden nog niet beschikbaar: de computerbanden voor de uitdraai van de realisatie van de personeelslasten over het jaar 1981 waren beschadigd. Als de universiteit er niet in slaagt haar bezwaren tegen de kortingen hard te maken valt er dan te vrezen voor een vakaturestop of zelfs ontslagen? 'Nee, ik vind vakaturestop een paniekwoord dat alleen van toepassing kan zijn op een volgroeide instelling, waar bestaande opvallende plaatsen tijdelijk niet opgevuld mogen worden. Bij ons als groeiinstelling gaat het om nieuwe vakatures, die vertraagd worden vrijgegeven als er geen extra geld komt. De groei verloopt daardoor trager dan de bedoeling was.' Het woord ontslag heeft volgens hem bij geen enkele bestuurder door het hoofd gespeeld. Ook de scheefgroei, die in de formatie van de fakulteiten is kunnen ontstaan dankzij de groeisituatie hoeft niet tot ontslagen te leiden als de fakulteiten ervoor zorgen dat de formatie op de duur betaalbaar blijft, verzekert Van den Biggelaar. Volgens hem werken de fakulteiten er van harte aan mee om het zo ver niet te laten komen.

JH

4

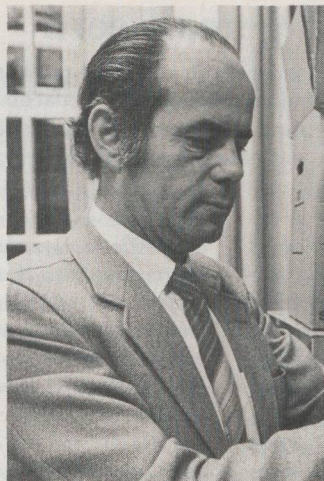

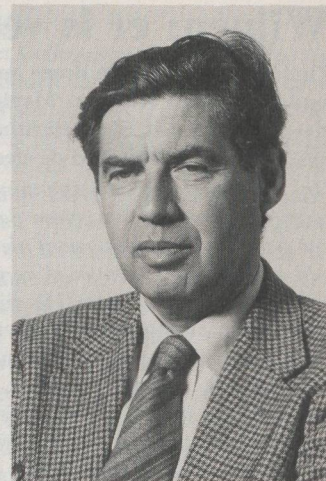
Lagas

Hemker

Wijnen

Hulsmans

Komen & Gaan

Van de drie zetels in het College van Bestuur hebben er twee een nieuwe bezetting gekregen. Op 1 januari nam drs. Ad Lagas als gekozen lid de taken over van prof. dr. Harrie Hulsmans die teruggaat naar de kliniek en op 8 januari droeg prof. dr. Wijnand Wijnen het ambt van rector magnificus over aan prof. dr. Coen Hemker. Observant maakte vier verhalen over hoop, verwachting, voldoening en frustratie.

Hemker: bredere basis voor de jaren '80

Als er binnen de universiteit rond de jaarwisseling een 'man van het jaar' was gekozen, was dat zonder twijfel Coen Hemker geworden. Hij viel het vorig jaar het meeste op, door te fungeren als promotor van zijn vader en door uitgeroepen te worden tot de beste amateurkok van Nederland én tot rector magnificus van de RL.

De voordracht van Hemker, de coryfee van het Maastrichts onderzoek, voor het ambt van rector magnificus verliep niet zonder slag of stoot. Pas op het laatst kwam hij zijn kollega Hulsmans van de voordracht verdringen, nadat kollega's opnieuw een beroep op hem waren komen doen. Hij ging door de knieën, omdat hij had bedongen dat hij zich elke woensdag met zijn onderzoek kon bezig houden en dat hij zijn internationale contacten in de wereld van het biomedisch onderzoek kon behouden. 'Als je daar drie jaar uit bent, zijn ze je naam vergeten die je in tientallen jaren hebt opgebouwd'. Het College van Dekanen plaatste hem bovenaan op de voordracht en vroeg toen de mening van de Universiteitsraad. Die dacht er aanvankelijk ernstig over om dwars te gaan liggen, maar besloot uiteindelijk het toch maar te laten bij de mededeling dat de voordracht voor kennisgeving was aangenomen. Geen instemming dus en geen afkeuring. 'Ik heb daar niet zoveel moeite mee gehad', zegt Hemker nu. 'Beruchtheid is de som van misverstanden die zich om een mens heen verzamelen. Ik wist wel dat er daar een stapel van lag en dat die zo zou uitwerken'. Wij opperen dat een zo koele ontvangst misschien gevolgen zal hebben voor de toekomstige verhouding tussen het College van

Bestuur en de Universiteitsraad. 'Ja, die kan dus alleen maar beter worden', is het lakonieke antwoord. Een van de redenen om Hemker koel te ontvangen was de voor de U-Raad de vrees dat Hemker als typische onderzoeksman het onderwijs zou verwaarlozen. 'Dat is dan een van die misverstanden. Er is geen enkele twijfel mogelijk dat een universiteit een instelling is voor onderwijs én onderzoek. Er is ook geen twijfel dat de een meer verstand heeft van onderzoek en de ander meer van onderwijs. Als ik onderwijs niet belangrijk zou vinden en ik zou vinden dat dat niet de helft van de beschikbare aandacht en liefde moest hebben van mij en alle mensen die aan een universiteit werken, dan was ik wel in een researchinstituut gaan werken. Dat is heel eenvoudig. Maar omgekeerd vind ik dat mensen die menen dat onderzoek niet aan een universiteit thuis hoort, ook tekort doen aan de waarde van een universiteit. Om het op een andere manier te zeggen: de universiteit heeft twee taken, het doorgeven van bestaande kennis en het verwerven van nieuwe en het doorgeven van know how over de vraag hoe je aan nieuwe kennis komt'. 'Een medisch fakulteit moet natuurlijk goede beroepsbeoefenaren afleveren, en dat zijn dus artsen. Negentig tot vijfenegentig procent kan volstaan met een

goede beheersing van een moeilijk beroep. Maar we zouden nog steeds in het stadium van aderlaters zijn als niet één op de twintig in de medische wetenschap ging'.

Geen degelijk onderwijs dus zonder koppeling aan onderzoek. Maar het onderzoek moet dan wel gegarandeerd goed zijn, vindt Hemker. Hij noemt zich zeer gelukkig met de organisatie van het onderzoek zoals die in Maastricht geregeld is om het kaf van het koren te scheiden. 'Onderzoek dat bewezen is middelmatig van kwaliteit te zijn moet je niet meer financieren. Iemand die daarmee bezig is, spoor je bij ons binnen maximaal twee jaar op'. Twee algemeen geldende redenen om de kwaliteit van het onderzoek streng te bewaken zijn volgens Hemker ook de grote betekenis ervan voor de economie (kennisindustrie) en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van een universiteit. Vandaar dat van hem een actief stimuleren van de public relations is te verwachten.

Bij zijn ambtsaanvaarding zei Hemker ook enkele opmerkelijke dingen over de toekomst van de universiteit. Wat verworven is, moeten we consolideren, maar tegelijkertijd moeten we nieuwe uitgangspunten formuleren voor de jaren tachtig. Om wetenschappelijke verschraving tegen te gaan moet de universiteit haar basis verbreden, vooral in de alfa- en bètasektor. Nieuwe niet-modieuze studierichtingen dus, die niet in het ontwikkelingsplan staan. Dat hoeft geen onbetaalbare zaak te worden en eventueel kunnen studierichtingen van elders naar Maastricht worden overgeheveld. JH/KR

Wijnen: er is veel gerealiseerd

Onderwijsman Wijnen droeg op 8 januari zijn ambt van rector magnificus over aan onderzoeksman Hemker. Menig buitenstaander moet gedacht hebben dat Wijnen daarbij een zucht van verlichting slaakte. Zeker in diverse confrontaties tussen de raad en het College werd de sfeer niet door vriendelijkheid gekenmerkt.

'Ik denk wel dat de spanningen het laatste jaar wat groter waren dan de jaren daarvoor, maar ik geloof niet dat wij een uitzondering vormen in vergelijking met andere universiteiten.' Er zijn echter moeilijk meer colleges aan te wijzen die de laatste tijd een motie van wantrouwen op hun dak hebben gekregen. Wijnen vindt dat die stap van de raad niet los gezien kan worden van de onderliggende problematiek, de kaderstelling en organisatie van de algemene diensten. *'Die problemen waren bijzonder gecompliceerd en dat heeft de raad achteraf ook wel ingezien'*. Was de motie dan niet terecht? *'Nou nee, het is een goede zaak als de raad het college achter de veren zit, maar in het ene geval kun je als college wat moeilijker aan de verlangens van de raad voldoen dan de andere keer.'*

Je moet er ook rekening mee houden dat we te maken hadden met de fakulteiten en de diensten. In de afgelopen periode hebben we steeds meer verantwoordelijkheden naar dat middennivo doorschoven. De discussie met dat nivo veroorzaakte trouwens de vertraging in de behandeling, waarover de raad is gevallen. De raad maakte er ook bezwaren tegen dat hij niet tot in alle details bij de discussies was betrokken'. Dat noemen we een eufemisme, omdat de raad klaagde helemaal buiten de behandeling te worden gehouden. Wijnen: *'Dat vind ik een formeel argument, de voorzitter van de raad was toch bij iedere collegevergadering aanwezig.'*

Daarmee komen we op een ander probleem: de groei van de informele naar de formele organisatie. Wijnen ziet ken-

merken van die twee organisatievormen door elkaar met alle problemen vandien.

'We gaan vaak van het formele op het informele heen staan en omgekeerd, afhankelijk van de aard van de discussie'.

Tijdens de lustrumenquête bevestigde een overgrote meerderheid de stelling dat het college geen benul had van wat zich in het dagelijkse werk van een lid van de universitaire gemeenschap afspeelde. Was die stelling terecht?

'Ik denk dat het gewoon in de tijd erg moeilijk is, als je rekening houdt met de verspreide lokaties en de beperkte mankracht binnen het college. Je zou zoiets wel willen, maar het is fysiek niet op te brengen.' Is het dan al met al onbevredigend deel uit te maken van een College van Bestuur? *'Ja en nee. Er zitten duidelijk onbevredigende kanten aan, zeker wanneer je bedenkt dat je er niet voor bent opgeleid en eigenlijk iets anders met je tijd had willen doen. Maar aan de andere kant vind ik dat je ook en vooral oog moet hebben voor wat er de afgelopen jaren is gerealiseerd.'* J.H./K.R.

6

Doendenken

22 december

De dag begint niet al te vrolijk, het is verhuizen geblazen.

Drie Moberts-boys staan onder aanvoering van Guus voor mijn deur, klaar om de handen uit de mouwen te steken. Dit beeld doet me onwillekeurig denken aan het projectvoorstel van Huub getiteld: 'De Denkende Hand' (zie Observant 4).

In koor wordt de uitnodiging nog eens herhaald.

Of ik zo goed wil zijn mijn boeltje op te pakken om het vervolgens een paar deuren verder weer neer te kwakken. Een paar deuren verder word ik pas echt gekonfronteerd met indikproblemen. De kamer, berekend op maximaal twee bewoners, bevat reeds het boeltje van twee collega's. Mijn boel erbij en het is een echte janboel, een rotzooi dus.

Om echter de voor mijn deur staande doeners niet teleur te stellen besluit ik toch maar de handen uit de mouwen te steken om vervolgens mijn boeltje op te pakken. Ik vertrouw maar op de principes van de 'Denkende Hand': niet zeuren maar gewoon doen. We zullen wel zien waar het op uitdraait.

Aldus onderdruk ik tegelijkertijd de opkomende boosheid.

Voor het eerst ervaar ik dat denkend doen of al doende denken eigenlijk best bevrijdend kan werken, er is dan ook geen stukje papier aan te pas gekomen. Deze ervaring brengt mij op het idee om in de hal van de derde etage van het hoofdgebouw, een in brons uitgevoerde 'Denkende Hand' te plaatsen.

Immers de eerste etage heeft een riant behuisde ranke Xerox plus zithoek waaruit men dag in dag uit moed kan putten, de tweede etage kent de buste van Veringa terwijl de derde etage afgezien van een jankende en open en bloot staande Xerox, niets bijzonders kent.

'De Denkende Hand' zou zodanig geplaatst kunnen worden dat het geheel een wat zwevend karakter krijgt, we zitten immers op de derde etage.

Eenieder die deze etage betreedt wordt verplicht dit plastiek de hand te schudden om daarna te bedenken wat hij of zij er ook al weer kwam doen.

Inmiddels is mijn boeltje over, immers het was een kwestie van al doende denken.

Het resultaat is zoals voorzien, een janboel.

Graaiend tussen de ontstane troep tref ik de nieuwe Observant (8) aan. Vlug even kijken wie deze keer iets opmerkelijks te zeggen heeft.

Ohlala, moet een foto de tekst voortaan beaccentueren of zelfs bevestigen. Nou ja, toch even lezen.

Slachtoffer, de pest aan tuinieren (handenarbeid), bollen, beheersreglement, een commissie, het GITP en onrecht, iets voor maandag op papier krijgen en namen, steeds maar namen, kennelijk van diegenen die het moeten doen.

Oh ja en ook nog Sinterklaas. Dat goede heertje toch.

Drank, spijs, een baard en het haar ervan achter in de keel.

Nou ja, je kunt het of je kunt het niet.

Wat?

Nee, ik bedoel omgaan met een baard. Die moet je namelijk goed kort houden.

Oh ja, hierbij verklaar ik deze denkende hand voor geschud en het jaar voor geopend.

Ton
van der Aa

Hulsmans: plezierige periode, maar niet rouwig dat het afgelopen is

Hij lijkt een weinig gelukkige periode als gekozen lid van het College van Bestuur achter de rug te hebben, prof. dr. Harrie Hulsmans. Een en driekwart jaar geleden koos de Universiteitsraad hem tot invaller voor Hans Philipsen, die dekaan werd van de Algemene Faculteit. Hulsmans kreeg in het College enkele lastige portefeuilles, zoals Personele Zaken en Financiën. Toen het College de dienstenproblematiek niet leek aan te kunnen, nam de Universiteitsraad in mei vorig jaar een motie van wantrouwen aan, waarin het gekozen lid uitdrukkelijk verzocht werd zijn zetel ter beschikking te stellen. Zover kwam het niet omdat het College plechtig beterschap beloofde, maar daarmee was de kelk nog niet leeg voor Hulsmans. Hij stelde zich kandidaat voor het ambt van rector magnificus, maar moest op het allerlaatste moment wijken voor een ter elfder ure op het toneel verschenen kandidaat.

Toch is Hulsmans, die als internist weer terug is op zijn plek in Annadal, daar geen teleurgesteld man van geworden. 'Over het algemeen heb ik een plezierige periode achter de rug, al ben ik er niet rouwig om dat die afgelopen is. Ik kan nu eindelijk weer eens wat aan mijn vak doen. Het lidmaatschap van het College van Bestuur kost je vrijwel een hele dagtaak. Als je dat te lang blijft doen kun je niet meer terug naar je vak, kijk maar naar Querido'.

Procedure niet korrekt

Dan verbaast het toch dat hij zich kandidaat stelde voor nog eens drie jaar College van Bestuur, ditmaal als rector magnificus. 'Toen die kwestie van het rectoraat begon te spelen is mij gevraagd of ik belangstelling had. Toen heb ik gezegd: als jullie geen geschikte kandidaat kunnen vinden, mogen jullie een beroep op mij doen. Men vond aanvankelijk niemand anders, dus werd een beroep op mij gedaan en ik heb ja gezegd. Maar na twee maanden, toen de zaak bijna rond was, kwam men met een andere kandidaat. Ik vind die procedure niet korrekt, dat heb ik ook duidelijk gezegd. Dat neemt niet weg dat ik met de uitkomst, dat Hemker nu rector is geworden, alleszins vrede heb.' Dat hij door de Universiteitsraad in het College was gekozen, betekende voor Hulsmans niet dat hij als een waakhond in de gaten hield of de standpunten van de raad goed tot hun recht kwamen. 'Je vormt samen een team, dat de universiteit moet besturen. Dat was je primaire verantwoordelijkheid. Alle persoonlijke pro's en contra's moest je daaraan opofferen. Ik kan zeggen dat de persoonlijke samenstelling van het College nooit aanleiding is geweest tot grote onmin; we hebben vrij homogeen gefunctioneerd en het is niet reëel om nadruk te leggen op onderlinge verschillen. Het is niet altijd gelukt om breuklijntjes te voorkomen, maar het gebouw zat over het algemeen solide in elkaar. Ik heb ook niet in het College gezeten om standpunten van de raad te verdedigen, maar steeds verdedigd wat ik het meest redelijk vond, of dat nu de ar-

gumenten van de raad of van anderen waren.'

Motie van wantrouwen

Ook de motie van wantrouwen waarmee de raad in mei het College en in het bijzonder Hulsmans een draai om de oren gaf, doet hem niet omzien in wrok: 'Ik heb mij dat nooit persoonlijk aangetrokken. Die motie was alleen om pragmatische redenen tegen mij gericht, omdat ik de enige was die door de raad in het College was gebracht. De kwestie waar het om ging, de kaderstelling en het organisatievraagstuk van de algemene diensten, behoorde ook niet tot mijn portefeuille. Pas in een later stadium, toen de problematiek naar het GTP en de Universitaire Tripartite Commissie was verwezen, is de zaak bij mij terecht gekomen als voorzitter van de UTC en als degene die belast werd met de voorbereiding van het besluit over de kaderstelling. Overigens hadden er veel problemen voorkomen kunnen worden als het College sneller had ingegrepen.'

Ad Lagas: besturen minstens zo leuk als onderzoek

Ad Lagas studeerde economie in Tilburg, alwaar hij in 1970 zijn doctoraal diploma behaalde. Hij verbleef daarna één jaar in Amerika om tijdens een stage computerervaring op te doen. Terug in Nederland kreeg hij een baan bij het Economisch Technologisch Instituut van Limburg, gevestigd te Maastricht; een semi-provinciale instelling waar hij tot eind 1977 werkzaam was. Zijn volgende werkgever werd de RL.

Je ben voor deze post gevraagd?

Ja; toen het met de enige kandidaat die op dat moment voorhanden was (Red: Visser) niet leek te gaan lukken, ben ik van diverse zijden benaderd en onder een soort morele druk gezet: 'We hebben iemand nodig en ik weet zeker dat jij het kunt'. Nadat me de verzekering was gegeven dat de vele problemen, die ik zag en nog zie, opgelost zouden kunnen worden, heb ik toegezegd. In diezelfde week is Visser weggestemd (tweede stemming) en toen heb ik een gesprek met de verrouwenscommissie gehad. Kort daarna

Fakulteiten

Heeft het College van Bestuur door al de moeilijkheden om in eigen huis (het centrale dienstenapparaat) orde op zaken te stellen niet te veel terrein verloren aan de fakulteiten die steeds meer er op eigen houtje hun zaken regelen? Hulsmans: 'Er is een periode geweest waarin het College en de Universiteitsraad zich te veel bemoeiden met de fakulteiten. Als een fakulteit volwassen is moet je haar met rust laten. Maar op dit moment bevinden we ons in een soort interregnum: er zijn geen goede afspraken tussen het centrale en het middennivo en dan krijg je gauw dat de fakulteit zegt: we doen alvast maar. De kwesties van het beheersreglement en de mandatering van bevoegdheden moeten snel geregeld worden, anders ontstaan er grote frikties.' Zeker in het licht van de komende bezuinigingen vindt Hulsmans een strikte afbakening van de speelvelden noodzakelijk. Overigens vindt hij de scheefgroei, die er als gevolg van de onvoldoende afbakening tot nu toe is ontstaan, niet rampzalig: 'Binnen de medische fakulteit zijn er zeventien formatieplaatsen voor het WP verkeerd over de capaciteitsgroepen verdeeld. Dat is toch marginaal, niet meer dan zeven procent van het totaal.' Het instrumentarium om verdere scheefgroei te voorkomen gaat deel uitmaken van het beheersreglement, waarvan het kaderconcept klaar is en waarvan de onderdelen nu punt van onderhandeling zijn tussen het College en de fakulteiten. Hulsmans hoopt dat als resultaat daarvan in de toekomst interne meerjarenafspraken mogelijk worden'. J.H.

is er gestemd en tot mijn stomme verbazing lukte dat.

Is het een prettige manier om gekozen te worden als je weet dat je de enige gegadigde bent voor zo 'n post? Nee, en het is eigenlijk heel slecht voor de universitaire gemeenschap. De universiteiten behoren tot de instellingen in Nederland waar de democratie het verst doorgevoerd is, maar dat veronderstelt wel dat mensen bereid zijn om deel te nemen aan dat democratisch proces, om te participeren, actief of passief.

(vervolg op pagina 11)

Van Kemenade: kappen met bepaalde studies

Dat de universiteiten en hogescholen beduidend méér moeten bezuinigen dan Pais, toen die minister was, in zijn begroting had aangegeven, is niet zo vreemd. Pais zette de instellingen wel fors op de nullijn, maar insnijdingen tot op het bot bleven uit. De huidige bewindsman Jos van Kemenade, geen econoom maar onderwijskundige, maakt er veel minder een geheim van politieke keuzes te willen maken. Dat bleek nog eens uit zijn bezuinigingsbrief van medio november, die een spoor van verbijstering trok door de Alma Mater. De universiteiten moeten hun taken onderling maar eens goed op elkaar afstemmen, het onderwijs kan best wat minder intensief, dor hout moet gekapt worden ten gunste van nieuwe ontwikkelingen en probeer de pijn maar te verzachten met vacaturestops.

Het is de taal waar Van Kemenade zich van bedient om aan te geven dat de universiteiten en hogescholen hun beste financiële jaren hebben gehad en dat andere vormen van onderwijs nu aan de beurt zijn. De bewindsman, is daar duidelijk over: 'Neem de situatie in de grote binnensteden met scholen waar twaalf verschillende talen worden gesproken. Als je aan die problematiek iets meer wilt doen dan nu gebeurt zul je elders moeten bezuinigen'. Deze maand gaan de dertien instellingen met de minister praten over de effecten van de nieuwe bezuinigingen.

— Die taakverdeling, kunt u daar wat concreter over zijn. Overal vallen termen

als 'pendelen' en uitwisselen van personeel . . .

Van Kemenade: 'Pendelen, nou dat hoeft niet zonder meer. Ik kan daar niet veel concreter over zijn omdat we eerst nog een taakverdelingsgesprek met de instellingen moeten voeren. Maar het gaat dus om het leggen van zwaartepunten. Je kunt je bijvoorbeeld afvragen of het nog wel gewenst is al die vormen van onderzoek en onderwijs in de letterenfaculteiten te handhaven. Ik denk dat je keuzes moet gaan maken en dat de letterenfaculteiten alleen hun zeer specifieke elementen moeten behouden.'

— En de rest zou geschrapt moeten worden?

Van Kemenade: 'Ja, de rest zou geschrapt moeten worden.'

— U zegt dus bij wijze van spreken gewoon, die en die faculteit moet maar ophouden te bestaan?

Van Kemenade: 'Faculteit, studierichting of bijvakken, ja.'

— Dat zou dan wel een novum zijn voor het Nederlands universitaire bestel.

Van Kemenade: 'Ja, maar kijk eens, aan de andere kant pleiten de universiteiten niet ten onrechte voor nieuwe ontwikkelingen. Een nieuwe opleiding als bijvoorbeeld informatika speelt nu al een belangrijke rol. Het is toch ondenkbaar dat er in een tijd van noodzakelijke beperkingen van rijksuitgaven uitsluitend nieuwe ontwikkelingen worden gecreëerd, zonder dat je kritisch kijkt naar de oude, alsof die eeuwigheidswaarde hebben?'

— Hebt u nog meer voorbeelden bij de hand van studies die afgebouwd kunnen worden?

Van Kemenade: 'Die heb ik wel, maar daar begin ik nu niet aan. Dat moet in een gesprek met de instellingen aan de orde komen. Zij en de Academische Raad kunnen mij veel wijzere suggesties aan de hand doen dan ik zou kunnen bedenken. Ik kan niet het gehele terrein overzien. Maar er zijn zeker elementen, waarvan je kunt zeggen: daar moet je mee stoppen. Dat zal, dat besef ik, niet eenvoudig zijn. Afbouw vereist tal van organisatorische en zeer ingrijpende personele maatregelen. Maar ik verwacht van de universiteiten, zoals mij ook al is gebleken in de gesprekken met de colleges van bestuur, een constructieve opstelling. Zij zien ook wel in dat, als er niet bewust keuzes worden gemaakt, er voor mij niets anders op zit dan ongestuurde en buitengewoon vervelende en beleidsmatig onjuiste maatregelen voor te stellen.'

— Als de instellingen dus niet meewerken met het doen van keuzes, dan grijpt u in?

Van Kemenade: 'Voorzover ik daartoe de bevoegdheid heb, ja.'

Ontslag

— Die bezuinigingsmaatregelen die u in november openbaarde komen hard aan. Had die brief eigenlijk niet al een jaar of acht geleden verstuurd moeten zijn?

Van Kemenade: 'Zeker. Maar voor een deel is toen al de basis gelegd voor bezuinigingen in het wetenschappelijk onderwijs. In samenwerking met staatssecretaris Klein zijn toen al plannings- en nieuwe bekostigingsmechanismen ontwik-

keld met het oog op afspraken over planning, zwaartepunten en taakverdeling. Toen is ook het Algemeen Financieel Schema opgezet. Alleen: het besef en de noodzaak om fundamenteel in te grijpen en tot reorganisatie en herordering te komen was acht jaar geleden minder ontwikkeld dan nu.'

— *In uw bezuinigingsbrief zegt u dat er de komende jaren arbeidsplaatsen verloren zullen gaan en dat het zeer wel mogelijk is dat er ontslagen zullen vallen. Concreet: wanneer valt nou dat eerste ontslag?*

Van Kemenade: 'Dat weet ik niet. Ik kan daar niet regelend in optreden. Het is de autonomie van de universiteiten om met de rijksbijdragen beleid te voeren. Ik heb aanbevolen om dat met name te doen via vacaturestops en verder waar nodig voorlopig kroondocentenplaatsen niet onmiddellijk op te vullen met mensen op het niveau van schaal 152/154, maar met hoofdmedewerkers op een lager niveau. Dan zullen er wel arbeidsplaatsen verloren gaan, maar hoeven er geen ontslagen te vallen.'

— *U denkt nog steeds dat op die manier ontslagen zijn te voorkomen?*

Van Kemenade: 'Nee, het zal zo niet he-

Van Kemenade: 'Ja, wanneer de ene universiteit wat ruimer zit in haar middelen en de andere juist moeilijk, dan is het denkbaar dat er overdrachten komen. Niet dat zoiets nu erg veel soelaas biedt, maar het is een mogelijkheid. Kijk, maatregelen in de rechtspositionele sfeer zijn nu nog niet mogelijk. Er ligt een nota hierover, ingediend door mijn voorganger. Aan de hand van discussies erover wil ik zo snel mogelijk tot beleidsmaatregelen komen, waardoor het verlies aan arbeidsplaatsen kan worden beperkt. Die maatregelen hebben betrekking op het niet-automatisch doorstromen van medewerkers naar schaal 149/149a, op de salariëring van hoogleraren, terwijl verder de pensioengerechtigde leeftijd van hoogleraren wordt gesteld op 65. Dat laatste hou ik overigens buiten de discussie en voer ik per 1 augustus in.'

— *In uw bezuinigingspogingen zoekt u het o.a. in extensivering van het onderwijs. Dat kan kennelijk met de minste pijn?*

Van Kemenade: 'Ja, er is gewoon geen geld meer voor intensief onderwijs met allerlei werkgroepen, participatie en ga zo maar door. De studenten van nu zul-

sportbeleid van de gemeente.'

— *Het studiefinancieringsplan van de Academische Raad, acht u dat een plan dat u zou willen uitvoeren?*

Van Kemenade: 'Het gaat me te ver om daar in detail op in te gaan. Ik ben bezig met de voorbereiding van een wet op de studiefinanciering, die zeker niet eerder dan eind 1982 zal worden ingediend, maar het systeem van een basisbeurs voor iedereen en een extra bedrag in de vorm van — zeg maar — een beurs voor de minstdraagkrachtigen en daarboven leningscapaciteit en terugbetalingsregelingen, onderschrijf ik in hoofdlijnen. Maar de verdere uitwerking ervan, daar laat ik me nog niet over uit.'

— *Het collegegeld gaat dit jaar niet omhoog?*

Van Kemenade: 'Nee hoor. Ik heb de Kamer gezegd dat het me verstandig lijkt om de ontwikkeling van het collegegeld in het w.o. en het h.b.o. niet los te zien van de indiening van het systeem van studiefinanciering.'

Personeelsbeleid

— *Het heeft er alle schijn van dat de autonomie van de instellingen door al die bezuinigingen die ook personele consequentie hebben, wordt aangetast. Dat vindt u ook?*

Van Kemenade: 'Als je het hebt over het afbouwen van bepaalde studierichtingen, dan kom je aan personeelsbeleid dat door heel Nederland loopt. Ik vind eigenlijk dat we moeten nagaan of we met de dertien instellingen van universitair onderwijs wellicht een gezamenlijk personeelsbeleid kunnen voeren op dit vlak. Die bereidheid is er denk ik wel. Er is een gemeenschappelijk belang. Het gaat natuurlijk niet aan om te zeggen, dit instituut of die richting wordt de komende jaren afgebouwd en daarna fris in het rond te kijken. We moeten gezamenlijk kijken naar de consequenties van afbouw en eventueel gedwongen ontslagen. Ik vind ook dat autonomie van de instellingen zijn beperkingen moet kennen als we 't hebben over hele kostbare apparatuur, van tientallen miljoenen guldens. Als zoiets ergens wordt neergezet is het redelijk dat meer dan één universiteit er gebruik van gaat maken. Dat is te regelen in bijvoorbeeld een joint venture. Daar is nu nog veel te weinig sprake van.'

Bert Groenman
Martin Broesterhuizen
THT-Nieuws/UP

Eén personeelsbeleid en onderlinge financiële hulp

lemaal kunnen. Voor een belangrijk deel echter wel, al zal dat per universiteit verschillen. Er zullen waarschijnlijk wel ontslagen vallen, maar je kunt ze beperken door je stringent aan de vacaturemaatregelen te houden.'

— *Die arbeidsplaatsen vervallen op dit moment nog op toevallige plekken binnen de organisatie.*

Van Kemenade: 'Dat is juist. Er is een bedrag van zes miljoen gereserveerd om knelpunten op te lossen. Als er ergens iets helemaal vast ziet lopen zou je daar met dat geld iets aan moeten doen. Ik had eigenlijk een groter bedrag willen reserveren, maar de universiteiten hadden dat geld liever meteen zelf. Ik begrijp hun problemen wel. In liquiditeit verschillen de universiteiten en hogescholen nogal van elkaar. Ik zou er geen enkel bezwaar tegen hebben als de instellingen elkaar onderling helpen in de liquiditeitspositie. Maar dan moeten ze het wel zelf willen, ik kan 't ze niet opleggen.'

— *De instellingen kunnen dus elkaar onderling geld toeschuiven?*

len zelfstandiger moeten studeren, uit kostenbeheersing. Dat is helemaal niet vies. Je zult meemaken dat we de grens de komende tien, vijftien jaar nog veel harder moeten trekken.'

— *Door bijvoorbeeld ook voorzieningen als sport en mensa weg te snijden?*

Van Kemenade: 'Er zijn inderdaad maatregelen nodig in de sfeer van studentenvoorzieningen. Ik heb daarvoor een pro memorie bedrag opgevoerd. Je moet geen voorzieningen aantasten zoals medische zorg, waardoor hele groepen te lijden krijgen. Maar je moet stoppen met het creëren van bijvoorbeeld sportvoorzieningen voor studenten, alsof dat een apart soort hoogwaardige categorie is. Ga maar naar de volleyclub van de gemeente. De universitaire student zit niet meer in een uitzonderingspositie zoals we vroeger meenden. Ik krijg brieven van HBO-Studenten die geen gebruik kunnen maken van een sporthal omdat ze daarvoor een inschrijvingskaart van de universiteit nodig hebben. Wat een onzin. Al deze voorzieningen moet je opnemen in een totaal van recreatief en

Richard Starmans

(vervolg van pagina 3)

kern van de zaak niet geraakt had: 'Gelaakt heb ik het feit dat U, na medewerking aan de voorbereiding van een fakultaire standpuntbepaling binnen de werkgroep 'Strukturplan-AZM' o.l.v. prof. dr. H. Struyker Boudier met als produkt de gelijknamige nota — een nota die door de fakulteitsraad en het fakulteitsbestuur unaniem is aanvaard — op de daarin geformuleerde opvattingen bent teruggekomen en dat nog wel jegens leden van de volksvertegenwoordiging en hoge departementale ambtenaren'. (In de nota-Struyker Boudier wordt het ziekenhuisbestuur als opdrachtgever voor het nieuwe ziekenhuis een aantal aanbevelingen gedaan die de fakulteit graag verwezenlijkt zou zien in het eerdaags verschijnende nieuwe strukturplan).

Niet de onverenigbaarheid van functies was volgens Greep in het geding, maar de vraag hoe loyaal funktionarissen tegenover bestuurlijke standpunten van de instelling moeten staan en hoe prudent zij moeten omgaan met hun grondwettelijk recht op vrije meningsuiting. Zij dienen te beseffen, dat hun functie steeds een rol blijft spelen, ook wanneer zij een persoonlijke mening vertolken. Volgens Greep was het moeilijk hard te maken dat de kontakten het belang van de instelling geschaad hadden, maar hem was toch gebleken dat ze de zaak van de universiteit en vooral het ziekenhuis geen goed hadden gedaan. De kamervragen vond hij suggestief en hij verweet de kamerleden dat zij zich niet beter hadden laten informeren alvorens ze in te dienen.

Weinig weerstand

Een dag na het verschijnen van de brief van Greep volgde de voor Starmans funeste vergadering van de universiteitsraad. Op initiatief van Henk Hoogland en Hans Adriaanse werd een voorvergadering belegd voor alle leden op de studenten na. Daar werd de motie van Hoogland besproken waarin het vertrouwen in de raadsvoorzitter werd opgezegd. De overwegingen die in de motie vermeld stonden kwamen er op neer dat een U-raadsvoorzitter die zijn verantwoordelijkheden kent, geacht moet worden loyaal te handelen ten opzichte van bestuurlijke uitspraken die binnen zijn instelling worden gedaan. Richard Starmans had door zijn kontakten met de pers en met kamerleden niet in overeenstemming daarmee gehandeld en verdiende daarom niet langer het vertrouwen van de raad. Tijdens de voorvergadering bleek de motie op weinig weerstand te hoeven rekenen. Alleen Coen van der Gugten verzette zich er fel tegen,

omdat hij niet wilde meewerken aan wat hij zag als een opzette dat de bedoeling had een lastige klant voor de machthebbers binnen de universiteit kwijt te raken. Toen de motie vlak na het begin van de echter vergadering werd ingediend, was het lot van Starmans dus al bezegeld.

Na een vrij korte discussie, waarin van de voorstemmers alleen Hoogland het woord nam en van de tegenstemmers alleen Coen van der Gugten en student Luc de Witte, volgde de stemming. Richard Starmans, die zijn optreden als lid van de werkgroep tijdens de vergadering op dezelfde gronden verdedigde als in zijn verklaring voor het College van Bestuur, ging kansloos ten onder met elf tegen zeven stemmen. Na een schorsing legde Luc de Witte een verklaring af namens de studentenfractie waarin hij bekend maakte dat alle zes studenten hun zetel ter beschikking stelden. Coen van der Gugten volgde dat voorbeeld. De resterende raadsleden kozen Hans Adriaanse tot waarnemend voorzitter om althans één punt van de agenda te kunnen behandelen, de toekenning van interim-budgetten in afwachting van de behandeling van de begroting voor 1982. Inmiddels is de vertrouwenskommissie aan het werk getogen om zo snel mogelijk een opvolger voor Starmans te vinden.

Geen combine

Bestaat er nu een verband tussen de motie van Hoogland en de beschuldigingen die Greep op 5 januari tegen Starmans en Portegijs uitte in aanwezigheid van het voltallige fakulteitsbestuur en het College van Bestuur? Kan aangetoond worden dat Starmans moest verdwijnen omdat op een zo belangrijke post geen tegenstander van het Akademisch Ziekenhuis mag zitten? Over die vragen is naar aanleiding van de val van Starmans druk gespekuleerd. Hoogland, die tijdens de vergadering al de suggestie van een combine fel van de hand had gewezen, ontkent tegenover ons ook ieder verband met de bezwaren van Greep: 'Ik heb het idee om die motie in te dienen niet via Greep gekregen. Ik ben op het idee gekomen, toen ik in de krant las dat die kamervragen waren gesteld. Dat die studenten kontakt hadden gezocht met die kamerleden stuitte mij mateloos tegen de borst. Het ging mij niet om de persoon van Starmans; om het even wie had op dezelfde reactie kunnen rekenen.' Hoe kwam Hoogland eigenlijk aan de schriftelijke reactie van Starmans en Portegijs en het antwoord van Greep waarover de andere raadsleden pas aan het begin van de vergadering de beschikking kregen? 'Toen ik dat krantebericht las heb ik meteen de griffie gebeld om te vragen hoe dat zat. Die heeft mij eerst de

De vragen van D'66

Is het waar, dat in juni 1981 de bouw van het Academisch Ziekenhuis Maastricht is opgenomen in het investeringsprogramma 1982-1986 voor academische ziekenhuizen van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen?

Zo ja, heeft de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne al een beslissing genomen over het gedeelte daarvan dat voor rekening van haar departement komt?

Is het waar, dat als uitgangspunt voor de opzet van dit ziekenhuis geldt de z.g. Westerland-programmering, een model vooral gericht op het tot stand brengen van gecentraliseerde academische ziekenhuizen zoals nu bij een aantal reeds bestaande medisch-universitaire centra de bedoeling is?

Zo ja, bent u dan van mening dat hierdoor de verwezenlijking van de basisfilosofie van de Maastrichtse universiteit in het gedrang zou kunnen komen?

Hoe zal in de uitwerking van dit plan de regionalisatiegedachte en de koppeling aan de eerstelijns-geneeskunde gestalte kunnen krijgen, zonder dat dit tot grote kostenverhoging zal voeren?

Ondersteunt het oordeel van het «External Review Committee» de verwezenlijking van een gecentraliseerd academisch ziekenhuis?

Is het waar, dat bij de planning ook zéér specialistische medische activiteiten worden overwogen zoals openhartchirurgie en immunologie?

Zo ja, hoe moet dan het functionele verband gezien worden ten aanzien van de verwerkelijking van de uitgangspunten van de medische faculteit te Maastricht, gericht op de opleiding ter versterking van de eerstelijns-geneeskunde inclusief de psycho-sociale zorg?

vragen gestuurd en later de brief van Starmans en Portegijs. En toen ik 's middags voor de vergadering op de griffie kwam om mijn motie uit te laten tikken werd me verteld dat er ook een brief van Greep binnengekomen was'. Dus de motie is niet in overleg met anderen ingediend? 'Wat er gebeurd was had mateloos mijn agressie opgewekt en daar praat je natuurlijk over hier in het ziekenhuis. Dan zie je dat anderen in de gangen hier ook zo over denken. Je zou dus kunnen zeggen dat de aktie ook uit de onvrede hier is voortgekomen, tenslotte zie ik mij ook als vertegenwoordiger van wat hier in het ziekenhuis leeft.'

Sluimerende conflicten

Toch lijkt het niet waarschijnlijk dat de kamervragen en de vermeende bijdrage van Starmans daaraan onder normale omstandigheden hadden geleid tot het wegstemmen van de voorzitter. Er was méér aan de hand. Sinds zijn herverkiezing tot voorzitter waren er tussen Starmans en delen van de raad enige sluimerende conflicten ontstaan. Vooral de beslissing van de raad om de aanstelling van Luc de Witte als raadsadviseur niet te verlengen, omdat er een structurele oplossing moest komen voor de ondersteuning van de voorzitter, bleef niet zonder gevolgen. Starmans had van de verlenging van de benoeming van zijn assistent zijn voorzitterschap aanvankelijk laten hangen, omdat hij niet wilde terugvallen op de griffie. Toen er een commissie kwam om de slechte verstandhouding tussen hem en de griffier te onderzoeken, bleef Starmans toch aan, maar liet hij weten dat hij zonder behoorlijke ondersteuning niet meer als waarnemer bij het College van Bestuur zou optreden. Daarmee raakte ook zijn toch al slechte verstandhouding met het College van Bestuur nog meer gebrouilleerd. En de onvrede binnen de raad over het eigen slechte functioneren, dat de laatste tijd steeds grotere vormen aannam, sloeg om al die redenen voor een deel terug op Starmans.

Kans aangegrepen

In die vertroebelde sfeer kreeg Starmans het aan de stok met Greep en het College van Bestuur en vervolgens werd de motie van wantrouwen ingediend. Luc de Witte, die als woordvoerder van de studenten optrad, is ervan overtuigd dat Hoogland volkomen te goeder trouw heeft gehandeld. Maar volgens hem was het een stuitende gewaarwording hoe gretig bepaalde raadsleden de kans grepen om Starmans een hak te zetten: *'Men vond het niet eens nodig om eruit te halen dat Starmans contact had gezocht met Vrij Nederland, ofschoon was aangetoond dat hij dat niet had gedaan.'* Dat de complete studentenfractie opstapte gebeurde overigens niet zomaar uit solidariteit met de voorzitter. De Witte: *'We hebben dat besluit genomen omdat we de laatste tijd steeds meer het gevoel hadden dat de raad niet meer democratisch functioneerde. Er kwam steeds minder informatie vanuit het College, vragen werden niet of nauwelijks beantwoord, toezeggingen werden niet nagekomen en er werd steeds meer gebruik gemaakt van informele circuits om dingen te regelen. Ook pogingen van de raad om orde op zaken te stellen, zoals bij de introductie in september, zijn op niets uitgelopen. We hadden al lang het gevoel dat ons functioneren steeds zinlo-*

zer werd. De behandeling van de motie deed voor ons de deur dicht. Het College van Bestuur begon de raad afgelopen jaar meer en meer als een lastig orgaan te zien, waar je als het even kon omheen moest zien te draaien.' Volgens de Witte zullen de studenten zich ook uit de commissies terugtrekken en hun heil zoeken in de buitenparlementaire sfeer. *'Daar is heel wat te doen, zeker nu de basis voor de besluiten wel erg smal geworden is. We mogen het College van Bestuur geen dienst bewijzen met ons vertrek.'* Richard Starmans zelf meent ook dat de motie door een aantal raadsleden aangegrepen is als dé kans om hem te wippen. *'Die kwestie van de dubbelfunctie had geen aanleiding kunnen zijn. Ik heb me altijd zeer zuiver opgesteld als lid van de werkgroep en overal verkondigd dat ik als student sprak. Ik kon ook op geen enkele manier gehouden worden aan een standpunt van een fakulteitsraad, en de universiteitsraad had geen standpunt ingenomen. En tot dan kun je zeggen dat er hier zeer verschillend gedacht wordt over het structuurplan en over het instellingsbelang, dat ik zeker niet geschaad heb. Maar op dat soort argumenten is men gewoon niet ingegaan.'*

D'66

Zijn de contacten van de werkgroep

Ad Lagas (vervolg van pagina 7)

Ben je tevreden met wat het vorige College en U-raad tot stand hebben gebracht?

Over een aantal dingen kan ik niet oordelen, daar ben ik niet goed over geïnformeerd, maar er zijn nogal wat zaken waar ik vraagtekens bij zet. Zo zit ik nog steeds met de vraag waarom de U-raad destijds een motie van wantrouwen heeft aangenomen en waarom dat vervolgens geen consequenties heeft gehad. Dat is voor mij volstrekt raadselachtig. De wandelgangen zeggen trouwens dat de consequenties die daaruit voortgevloeid zijn tegen de verwachtingen zijn. Het is wellicht typisch iets voor de wandelgangenpraat om de meeste zaken negatief te bezien.

Welke voor- en nadelen heb je met betrekking tot de toezegging om zitting te nemen in het College tegen elkaar afgewogen?

De nadelen: Ik ben bang dat ik, wanneer ik in die functie kruip, niet genoeg zelfdiscipline kan opbrengen om toch wat tijd aan onderzoek te besteden opdat ik later niet met lege handen kom te staan. Een ander probleem is dat mijn lidmaatschap van het Annadalbestuur zich moeilijk laat combineren met het College-werk, alhoewel dat niet formeel verboden is; toch stap ik daar uit. Jammer,

ZM-Delft nu ook echt de aanleiding geweest voor de D'66 fractie om de vragen te stellen? *'We hebben beslist niet gehandeld op geleide van studenten'*, zegt het kamerlid Mik, dat de vragen heeft geformuleerd en samen met mevrouw Wessel-Tuinstra en onder ijsspecialist heeft ondertekend. *'Ik liep al een hele tijd rond met plannen om die vragen te stellen. Toevallig vallen de ideeën uit de basisfilosofie samen met de ideeën die onze fractie heeft over gezondheidszorg en medisch onderwijs. Omdat ik wil opkomen voor de basisfilosofie heb ik gergeld contacten gehad met mensen uit de universiteit. In augustus ben ik nog op bezoek geweest en heb toen gesproken met enkele leden van het wetenschappelijk personeel en verschillende studentengroeperingen. Niet het bezoek van de studenten was voor ons uiteindelijk de aanleiding om de vragen te stellen, maar een mondelinge bespreking met de minister over de open hartchirurgie, daarvan zag ik niet het belang voor de basisfilosofie.'*

Overigens hebben wij nooit de bedoeling gehad de nieuwbouw tegen te houden, maar we hebben ons afgevraagd of een dergelijke structuur en zoveel middelen wel verantwoord waren.'

J.H.

want ik zit er nu drie jaar en ik heb het gevoel dat ik redelijk ingewerkt ben en dat het nu pas leuk begint te worden en op zo'n moment verdwijnt ik dan! Daarnaast is het niet prettig om te leven met de kritiek die je gaat krijgen en waaraan je in feite niets kunt doen. Hoge bomen vangen immers veel wind. Ook de korte zittingsduur van twee jaar voor een gekozen lid van het College van Bestuurervaar ik als een nadeel. Ten eerste vanwege de inwerkingstijd die je ook hier nodig hebt, ten tweede omdat besluitvormingsprocedures op het centrale universitaire bestuursniveau uitermate lang duren, soms wel twintig maanden, bijna één zittingstermijn dus. Stel dat je een procedure gestart hebt, dan is hij misschien afgerond als je aftreedt en dan komt er een opvolger die wat anders gaat doen! Dat komt de continuïteit van het beleid bepaald niet ten goede. Zo kun je je uiteindelijk afvragen of er wel wat te besturen valt en die bedenkingen slaan tenslotte ook terug op jezelf.

Maar wat waren nu de voordelen? Oh, dat is heel simpel, ik vind besturen gewoon leuk werk en daar is alles mee gezegd.

Onderzoek vind je leuk.

Ik denk dat ik besturen minstens zo leuk vind als onderzoek.

M. v.d. S., J.M.

Zit u er warmpjes bij?

'We stoken weer voor de vogeltjes', placht mijn goede moeder te roepen als wij in de winter raam of buitendeur lieten openstaan. Thans beroep ik met treurig stemmende regelmaat mijn kinderen met deze kreet.

Ook rond de gebouwen van de RL hebben de vogeltjes het in de winter zo slecht nog niet. Vertrekken met volop draaiende radiatoren en openstaande ramen (omdat het zo warm is) worden nogal eens waargenomen. Dat is de gebruikers niet altijd kwalijk te nemen. Hier en daar blijkt de temperatuur moeilijk in de hand te houden en kan het plotseling veel te warm worden.

Maar toch.

Een radiator heeft meestal een knop. Daarmee kan hij uit. Of aan, natuurlijk.

We stoken wat op met z'n allen. Alleen al in het hoofgebouw (incl. Rijkswaterstaat) hebben we in 1981 zo'n 222.000 liter aan stookolie opgeslurpt voor f 180.000,-. In het BMC zijn de kosten voor gasverbruik nog hoger, ongeveer f 200.000,- voor dit jaar. Dat zijn overigens niet alleen stookkosten, omdat in het BMC ook voor andere doeleinden gas wordt gebruikt.

Het is al eerder geschreven (Obs. 6): men is er de afgelopen jaren in geslaagd

gas- en olieverbruik nogal substantieel omlaag te krijgen (olie: 14% lager tussen 1978 en 1980). Maar de prijsstijging die deze produkten hebben gekend is zo exorbitant geweest, dat toch de uitgaven belangrijk hoger liggen (olie 84% hoger tussen 1978 en 1980). Een ander voorbeeld om dat te illustreren. In 1978 verbruikten we tussen januari en september ter verwarming van het hoofgebouw 22,8 liter olie per m². In 1981 was dat over dezelfde periode 14,7 liter per m². De kosten daarvan bedroegen in 1978 f 7,80 per m² en in 1981 f 11,75 per m².

Kan het minder?

Opnieuw is de vraag: valt er te bezuinigen en zo ja hoe?

Ja.

Door niet te gebruiken als het niet nodig is en door minder te gebruiken als het wel nodig is.

Van een vertrek — de eigen kamer bijvoorbeeld — waarvan men weet dat het een of enkele dagen ongebruikt zal zijn kan de verwarming laag gedraaid en de deur gesloten worden.

Vergaderingen en bijeenkomsten in de

avonduren zouden zoveel mogelijk vermeden moeten worden en als ze nodig zijn, zou men ze zo veel mogelijk in het Bonnefantenklooster of in het BMC moeten beleggen. Het Hoofgebouw is erg onvoordelig, omdat de verwarming niet per vleugel of afdeling aan- of uit te schakelen is. Het is alles of niets. Als er een avondvergadering is moet dan ook het hele gebouw, ook het gedeelte van Rijkswaterstaat een aantal uren langer warm gehouden worden. Men kan zich afvragen of de U-raad, na de brede discussie voor de vergadertijd niet eens een verkwikkend debat zou moeten voeren over de vergaderplaats.

Tenslotte: we hebben ons ook wel erg verwend met kamertemperaturen van 20° of meer. Nog niet zo lang geleden gold als kamertemperatuur 18°. Onlangs klaagde een vinofiele vriend, dat hij nergens in zijn huis zijn wijn op die ideale temperatuur kan krijgen, omdat het overal te warm is. Nu hoeft dat niet de voornaamste reden te zijn om in de RL wat lager te stoken. Maar om aan wat minder te wennen zou voor mens en huisdier best gezonder zijn.

Dienst Voorlichting; J.O.

U moet maar denken: elk peertje kost w a t t .

Ergens warm voor lopen spaart ook energie.

Goed voor het klimaat in huis: minder stoken.

Idee voor de feestdagen: zoveel op stoken bezuinigen dat je weer wijn kunt kopen.

mededelingen/mededelingen/mededelingen/mededelingen/mededelingen/mededelingen/mededelingen/mededelingen/medede-

Buro Onderwijs FdG

Informatievoorzieningen voor de studenten

Openstelling informatiebalie

Per 18 januari 1982 geeft het Buro Onderwijs van de Faculteit der Geneeskunde ten behoeve van de studenten dagelijks gelegenheid om informatie over het onderwijs in te winnen via openstelling van een Informatiebalie.

Deze balie is open op alle werkdagen van 11.00 tot 12.00 uur en bevindt zich op de tweede verdieping van het Hoofgebouw in kamer 226.

De informatiebalie heeft tot doel de momenten waarop de studenten terecht kunnen voor het verkrijgen van informatie duidelijk aan te geven.

Alle belangrijke informatie met betrekking o.a. blokboeken, stages, deklaratie- en keuze-onderwijsformulieren, studiegids e.d. zijn aan deze balie verkrijgbaar.

Ook andere belanghebbenden kunnen aan de genoemde balie formulieren verkrijgen voor aanmelding voor de studierichting geneeskunde, colloquium document e.d.

Telefonische informatie

Tijdens de openingsuren van de informatiebalie (dagelijks tussen 11.00 en 12.00 uur) kunnen de studenten ook telefonische algemene informatie verkrijgen over het onderwijs op een speciaal ten behoeve van hen gereserveerd telefoonnummer 888423; tevens kan dit nummer worden benut voor het maken van afspraken met een van de medewerk(st)ers van het Buro Onderwijs inzake meer specifieke studievraagstellingen.

De brievenbus

Naast de deur van kamer 226 treft men voortaan een rode brievenbus aan waarin studenten keuze-onderwijs-, deklaratie-, intekenformulieren e.d. kunnen deponeren. Ook andere zaken die studenten het Buro Onderwijs schriftelijk willen doen toekomen, kunnen hierin opgeborgen worden.

Officiële mededelingen in Observant

Belangrijke officiële mededelingen voor alle studenten zullen via het Buro Onderwijs geplaatst worden in Observant bij de pagina(s) Mededelingen onder de rubriek Buro Onderwijs Geneeskunde. Het Buro Onderwijs raadt de studenten aan geregeld deze rubriek te raadplegen.

De informatieborden

Wellicht ten overvloede zij de studenten

gewezen op de 7 zwarte informatieborden die zich bevinden in de gang bij Buro Onderwijs. Deze borden vermelden aanvullende informatie over het onderwijs voor zover van belang voor het gehele curriculum of voor de afzonderlijke studiejaar.

De intekenborden

In de reeds genoemde gang zijn tevens intekenborden geplaatst waarop studenten kunnen intekenen voor de daarvoor in aanmerking komende onderwijsactiviteiten.

Het hoofd en de medewerk(st)ers van het Buro Onderwijs spreken de hoop uit dat de studenten veelvuldig gebruik zullen maken van deze speciaal voor hen thans gerealiseerde voorzieningen.

Hoord Buro Onderwijs
Drs. L. F.J. Th. M. Kolle

Vakatures Blokplanningsgroepleden

Tweemaal per jaar wordt door het Buro Onderwijs in opdracht van de Onderwijscommissie (OC) vastgesteld welke vakatures te vervullen zijn voor blokplanningsgroepleden. Open inschrijffprocedures voor deze vakatures zijn steeds in januari en mei.

Binnen de navolgende blokken zijn er een aantal vakatures te vervullen voor blokplanningsgroepleden.

De vakatures hebben betrekking op de genoemde blokken en gelden voor de studiejaar 1982-1983 tot en met 1984-1985.

Jaar 1

blok 1.1, Studeren aan de Rijksuniversiteit Limburg, één vakature.

Jaar 2

blok 2.1, Embryo en foetus, één vakature
blok 2.2, Het kind, twee vakatures.

Jaar III

blok 3.1, Koorts, infecties en ontstekingen, één vakature
blok 3.2, Moehheid, twee vakatures
blok 3.3, Kortademigheid en pijn op de borst, twee vakatures.

Jaar IV

blok 4.1, Bloedverlies, twee vakatures
blok 4.2, Buikklachten, één vakature.

Voor deze vakatures geldt een open inschrijvingsprocedure die eindigt op 11 februari 1982.

Die capaciteitsgroepen die kandidaten willen voordragen, worden verzocht hier-

van mededeling te doen, met aanduiding voor welk blok de vakature aangedragen wordt, aan het Buro Onderwijs FdG ter attentie van drs. L. Kollé, Hoofd Buro Onderwijs, vóór 11 februari 1982.

De verkregen opgaven worden ter beschikking gesteld aan de onderscheiden jaarplanningsgroepen en jaarcoördinatoren die op hun beurt een voordracht opmaken voor de Onderwijscommissie. Aansluitend ontvangen alle capaciteitsgroepen bericht over de invulling van de vakatures.

Voor nadere informatie over rollen en functies op bloknivo zij verwezen naar de bijlage van het schrijven BO/82.001 dat aan alle capaciteitsgroepen is toegestuurd.

Sport

Belangrijke mededelingen m.i.v. 1 januari 1982

Extra konditietraining

Met ingang van dinsdag 5 januari 1982 is er op Vijverdal in de grote zaal konditietraining van 18.00 uur tot 18.45 uur onder leiding van W. Speth (zonder muziek).

(Het rekreatieve volleybal vervalt hierdoor op dinsdag.)

Rekreatief volleybal dames en heren

Her rekreatief volleybal vindt nu plaats op donderdag van 18.30-20.00 uur in de zaal van de Mavo Scharn, Laan in den Drink.

Fitnesscentrum Pierre Zenden

De proefperiode van oktober tot en met december met de uiterst gunstige regeling (gratis op vertoon van sportkaart, en op elke tijd) is nu voorbij.

Vanaf 1 januari 1982 geldt de volgende regeling:

Studenten met een sportkaart kunnen bij Zenden een passe-partout kopen voor f 25,00 per maand in plaats van de werkelijke kosten namelijk f 60,00 per maand. Dit is een korting van 60% !!! Je kunt dan op alle tijden wanneer het centrum geopend is terecht.

Indien je de prijs toch nog te hoog vindt, kun je de andere conditie-trainingen misschien bezoeken. Zie vademecum L.V. & S. of de jaarroosters op de publicatieborden.

Voor inlichtingen:

Bureau L.V. & S.
tel. 888 306

Bureau Buitenland

In het kader van Brits-Nederlandse samenwerking op het gebied van onderwijs en wetenschap kan The British Council daadwerkelijk assistentie verlenen aan diegenen, die een oriëntatiebezoek op hun vakgebied aan Groot Brittannië willen brengen. The British Council draagt de kosten van het opstellen van een programma en levert in sommige gevallen een financiële bijdrage als tegemoetkoming in kosten die in Groot Brittannië gemaakt worden. Gedetailleerde aanvragen dienen minstens 8 weken voor geplande bezoekdatum ingediend te worden.

Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij:

The Representative
The British Council
Keizersgracht 343
1016 EH Amsterdam

Personele Zaken

Kinderbijslag 1982

Net als in '81 dient ook in 1982 door de hiervoor in aanmerking komende medewerkers de Kinderbijslag aan het eind van elk kwartaal bij de Raden van Arbeid te worden gedeclareerd.

De hiervoor benodigde formulieren zijn verkrijgbaar bij de Raden van Arbeid, de postkantoren en de Dienst Personele Zaken en Studentenbelangen.

Premie AOW/AWW

De maximumpremie AOW/AWW is voor het jaar 1982 gesteld op f 7.074,- (in 1981 f 5.776,-).

Loongrens Ziekendfondswet

De Loongrens Ziekendfondswet is ingaande 1982 gesteld op f 2.982,13 per maand.

Dit betekent, dat medewerkers, die op of na 1 januari 1982 in dienst treden op arbeidsovereenkomst met een loon hoger dan f 2.982,13 bruto per maand, niet meer onder de bepalingen van de ziekendfondswet vallen. Zij zijn dus genoodzaakt een particuliere verzekering af te sluiten.

Voor nadere inlichtingen omtrent voornoemde onderwerpen kunt u zich wenden tot de Dienst Personele Zaken en Studentenbelangen, tst. 335.

LET OP! DIKTATUUR

Latijns Amerika cyclus

Sinds enkele jaren bestaan er in Maastricht verschillende Latijns-Amerika (L.A.) komitees: Chili, El Salvador, Nicaragua en Uruguay komitees. Daarnaast zijn nog 2 werkgroepen actief, die zich bezighouden met Columbia en Guatemala. Zij geven ieder op hun eigen wijze informatie, voeren actie en mobiliseren de solidariteit met L.A. Gedurende ruim één jaar werken de komitees samen in het KLAM (Komitees-Latijns-Amerika Maastricht). Haar eerste activiteit bestond uit het organiseren van een interne scholing. Omdat wij geconstateerd hebben dat er een steeds aanwezige belangstelling is voor de ontwikkelingen in L.A. heeft het KLAM het idee van een L.A. info-cyclus uitgewerkt. De doelstellingen van deze cyclus bestaan ten eerste uit het verschaffen van meer achtergrond informatie over de algemene situatie in L.A. Ten tweede om meer inzicht te krijgen in de verbondenheid van onze Nederlandse situatie met die van L.A. We hebben daartoe een aantal onderwerpen uitgezocht waarmee we deze doelstellingen proberen te verwezenlijken: De verhouding L.A.-Verenigde Staten, de positie van de ker, de gezondheidszorg, de verschillende vormen van verzet en de pers in L.A.

Programma

21 januari aanvang 20.00 uur. Filmzaal RL: De rol van de kerk in L.A. Film-forum- en discussieavond. Er zullen drie aspecten worden belicht n.l. De traditionele rol van de kerk De basissgemeenschappen De theologie van de bevrijding

26 januari aanvang 20.00 uur. Filmzaal RL: De gezondheidszorg Spreker: Frits Muller

28 januari: De rol van de legale en de illegale pers in L.A.

Film- en discussieavond over de rol van de legale en illegale pers, met medewerking van Hans v.d. Veen, een Nederlandse journalist en een in Nederland wonende vluchteling uit Latijns-Amerika.

11 januari-7 februari. Openbare bibliotheek Nieuwenhofstraat 1: Tentoonstelling over de legale en illegale pers in Latijns-Amerika en de illegale pers in Nederland ten tijde van de Tweede Wereldoorlog

5 februari aanvang 20.00 uur. Filmzaal RL: Het verzet.

Film: Macht der bewustwording n.a.v. deze film groepsdiscussie.

Forum over verschillende vormen van verzet met:

R.M. Alarcon, lid M.I.R. vertegenwoordigt het revolutionair verzet

Gerlof van Bremen van Solidaridad vertegenwoordigt de basiskerk

Piet Nelissen van CLAT vertegenwoordigt de 'neutrale' vakbonden.

12 februari aanvang 20.00 uur. Aula RL: Slotavond

Toneel-muziek-sprekers

Inlichtingen: tel.

043-10758

043-78224

04407-1889

Meditatieve Workshop

De Nederlandse Amerikaan Frederick Franck en zijn vrouw Claske houden op 24, 25 en 26 januari een workshop in het bezinningscentrum 'Maria Reparatrix' te Maastricht, met als onderwerp: 'Zien en tekenen als meditatie'. Franck is een schrijver en kunstenaar die sinds 1939 in Amerika verblijft. Zijn werk heeft steeds in het teken gestaan van de relatie tussen enerzijds kunst en anderzijds meditatie en de geest. Zo bouwde en beeldhouwde hij ondermeer een 'Trans religieuze oasis of inwardness' Pacem in Terris in zijn woonplaats Warwick in de staat New York en schreef hij boeken als: 'Art as a way, a return to spiritual roots', 'The Zen of seeing' en 'The awakened eye'. Tijdens de driedaagse workshop zal Franck een aantal lezingen geven, maar centraal staat de volledige dag die gereserveerd is voor het tekenen in stilte. Daarvoor is geen bijzondere tekenvaardigheid vereist maar van de deelnemers wordt wel verwacht dat ze zich 'actief meditatief' inzetten. Franck zelf over zijn workshop: 'Het is een persoon tot persoon ervaring gestructureerd rond stilte en zien; twee zeer zeldzaam en waardevolle zaken in deze luidruchtige en gespannen eeuw. In onze constante haast hebben we de 'kunst van het zien' verloren. We kijken bijna nooit uit eerste hand en daarom leven we maar half.

Zonder een oase van stilte kunnen we de dingen niet op de juiste wijze ervaren zodat we het contact verliezen met waar we werkelijk leven.

Gedurende de stille dag van de workshop zullen het echte zien en ervaren hersteld worden en daarmee het volledig besef van het aanwezig zijn. De kleine luidspreker op het hoofd wordt voor één hele dag uitgeschakeld!

Diegene die graag wat meer informatie over deze workshop zouden willen hebben kunnen zich het best wenden tot de medewerkers van het Studium Generale.

Interacademiale Muziekdagen

Op 3 april 1982 wordt in het Utrechtse Muziekcentrum Vredenburg het jaarlijkse festival georganiseerd door de stichting PAN, Interacademiale Muziekdagen, die zich tot doel stelt de muziekbeoefening van de Nederlandse studenten te bevorderen. Het programma zal bestaan uit workshop, lezingen en kleine uitvoeringen. 's Avonds is er een slotmanifestatie waaraan iedereen actief kan meedoen. Deelname staat open voor bestaande studenten-muziekgezelschappen maar ook voor individuele belangstellenden. De kosten zullen ongeveer vijftien gulden per persoon bedragen. Voor verdere inlichtingen: De Stichting PAN, Postbus 689, 3500 AR Utrecht, tel. 03404-54998 (Iris Steen).

De winter door

16 Januari is het podium van de Stadschouwburg voor het **Staatspoppentheater van Kosice**. Het 25 man sterke gezelschap brengt op muziek van Tsjajkovsky's Notenkraker een poppenspel in de beste Tsjechische traditie: Een klein meisje bindt de strijd aan tegen een boosaardige tovenaer en bevrijdt tenslotte de gevangene Lebkuchenprinz. Een wervelend schouwspel waarvan de trucage zó echt is dat ze je de werkelijkheid doet vergeten./

Het **Limburgs Symfonie Orkest** speelt 17 januari de laatste avond van het **Beethoven-drieluik** van dit seizoen vol. De grote Fuge in Bes en het Tweede Pianoconcert staan op het programma, en ook het waarschijnlijk meest gespeelde klassieke werk ter wereld: Beethovens Vijfde Symfonie. De Maastrichtenaar Jean Franssen, die onlangs met zijn Recitals in het Concertgebouw veel bijval oogstte, is pianosolist./

Jules Croiset gedenkt de 100-ste sterfdag van Dostojewski en zijn eigen zilveren jubileum aan het toneel met een solo voorstelling van **'De Zachtmoedige'** (Schouwburg, 19 januari). Dostojewski schreef 'De Zachtmoedige' op het toppunt van zijn schrijverscarrière voorafgaand aan zijn meesterwerk 'De gebroeders Karamazow'. Het is niet zijn sterkste stuk, maar het geeft in kort tijdsbestek wel een aardig beeld van de trauma's en thema's die door heel zijn werk spelen: Een Russische oud-officier trouwt bij het opgebaarde lijk van zijn vrouw. Ze heeft zich een paar uur tevoren van het leven beroofd. De man kan geen vat krijgen op zijn gedachten en herhaalt de geschiedenis keer op keer. De uiteindelijke waarheid is schokkend. Jules Croiset bewijst met 'De Zachtmoedige' Dostojewski én zichzelf de eer die hen beiden toekomt./

De 26-jarige Duitser Maximilian Dauthendey schreef in 1893 temidden van de onafzienlijke zweedse wouden het toneelstuk **'Glück'** dat het **Zuidelijk Toneel Globe** 21 januari op de Maastrichtse planken zet. 'Glück' is het enige werk van Dauthendey en waarschijnlijk nog nooit eerder opgevoerd. Het stuk schetst in vier scènes evenzoveel stadia van het levensgeluk tussen een man en een vrouw: Extase, angst, verval en tenslotte vrede. 'Glück' past in de naturalistische stroming van het eind van de vorige eeuw, alhoewel het pessimisme hier plaats heeft gemaakt voor een misplaatst soort optimisme; Geluk vol tegenstrijdigheden. Paul Vermeulen Windsant regisseert en Liesbeth Coops en 'angry young man' Theu Boermans, een van 's lands beste acteurs van dit moment, spelen./

Wie maar niet genoeg kan krijgen van de onderbroekenlol van **John Lantings** lachen-gieren-brullen theater kan daarvoor 22 januari terecht in de schouwburg. Dit keer draagt het toneelwerk de titel: 'Een scheve schaats' en dat zegt alweer meer dan genoeg over de inhoud./

23 januari concerteert het **Limburgs Symfonie Orkest** met werken van drie belangrijke russische componisten: Glinka's 'Ruslan en Ludmilla' ouverture, Rachmaninoffs Tweede Pianoconcert en Dvoraks Zevende Symfonie. De pianist Jacques Klein komt uit Brazilië en was al een keer eerder te gast in Maastricht./

'Baal' is als één der vertegenwoordigers van het kritisch toneel in Nederland veel te weinig in het Zuiden te zien. Een reden te meer om er 28 januari eens een avondje schouwburg aan te wagen. **'De zelfmoordenaar'** van de

Russische auteur Nikolaj Erdmann is een schitterende zwarte satire waarin een eenling het opneemt tegen de hele maatschappij: Semjon is werkeloos en wil zelfmoord plegen. Als dat uitlekt staat iedereen bij hem op de stoep om die zelfmoord te claimen; want 'alleen de doden mogen zeggen wat de levenden denken'. Zijn afscheidsbrief wordt daarom van onschatbare waarde./

Een jonge telefoniste raakt bankroet en haar baas maakt daar dankbaar misbruik van, tot grote ontsteltenis van zijn vrouw en de verloofde van de telefoniste. Dat is in het kort het verhaal van **'Osaka Elegy'**, een uit 1936 stammende film van de minder bekende Japanse regisseur Kenji Mizoguchi (Filmhuis, 28-31 januari). Mizoguchi geldt tegenwoordig als een van de kolossen binnen de japanse filmindustrie maar hij is in het Westen lange tijd onbekend geweest. Hij maakte tussen 1923 en 1956 85 films, waarvan een groot deel verloren is gegaan. Op het festival van Venetië van 1953 brak hij definitief door en sindsdien hebben cineasten en critici niet nagelaten zijn werk te prijzen om de zorgvuldige stijl en de wijze waarop de vrouw erin gestalte is gegeven.

Studium Generale (aula RL 20.00 uur)

Programma moderne Duitse cultuur

Dinsdag 26 januari: Film in de Bondsrepubliek Duitsland door Wolfgang Braden.

Donderdag 28 januari: Beeldende Kunst in de Bondsrepubliek Duitsland door Antje van Graevenitz.

Dinsdag 2 februari: Literatuur in de Bondsrepubliek Duitsland door Gerda Meijerink.

Donderdag 4 februari: Theater in de Bondsrepubliek Duitsland door Arthur Sonne.

Agenda

Stadsschouwburg

Donderdag 21 januari om 20.00 uur: Zuidelijk Toneel Globe met 'Glück'.

Vrijdag 22 januari en zaterdag 23 januari om 20.00 uur: John Lanting's Theater van de Lach met 'Een scheve schaats' van Ray Cooney.

Dinsdag 26 januari om 20.00 uur: Toneelgroep M'46 met 'Doos vol kruimels'.

Donderdag 28 januari om 20.00 uur: Toneelgroep Baal met 'De zelfmoordenaar' van Nikolaj Erdmann.

Vrijdag 29 januari om 20.00 uur: Henk Elsink.

20, 21 en 28 januari om 20.00 uur: Lunchpauzeconcerten.

Filmhuis Maastricht

Donderdag 21 tot en met woensdag 27 januari om 20.00 uur: 'Passione d'amore' van Ettore Scola.

Donderdag 21 tot en met zondag 24 januari om 22.30 uur: 'De geur van wierook' van Keisuke Kino-Shita.

Donderdag 28 tot en met zondag 31 januari om 20.00 uur: 'Aria voor een atleet' van Filip Bayon en om 22.30 uur: 'Osaka Elegy' van Kenji Mizoguchi.

Stargebouw

Zaterdag 23 januari om 20.00 uur: Het Limburgs Symfonie Orkest onder leiding van Jacques Mercier met als solist Jacques Klein op piano.

Natuurhistorisch Museum

'Kalkgraslanden'; een overzichtstentoonstelling.

Bonrefantenmuseum

Tot en met 31 januari: Exposities van werken van Cor van Noorden, Ger Brouwer en Jan Hendrix.

ACHTEROM IS 'T KERMS

Golden Hearing

De hearing die woensdagavond 6 januari in een bomvolle aula werd gehouden is voor studenten niet dat geworden wat velen ervan verwacht hadden.

Nu de Algemene Facuteit bijna anderhalf jaar draait, zijn nog steeds – en dat is logisch – de dingen niet goed geregeld. Eind november vorig jaar hebben de gewaardeerde onderwijsmakers van de studie Sociale Gezondheidskunde zich ter bezinning teruggetrokken in de bossen bij het gelderse Renkum. Het 'Renkum'-eindrapport van Hans Philipsen was één van de basisnotities voor de gehouden hearing. Na een uiteenzetting van zijn hand was het de beurt aan de Studievereniging Agora de uiteenlopende meningen van de studenten aan het publiek – praktisch alle studenten en enige tientallen medewerkers – over te dragen.

Aan de redactie van de Observant.

Onderwerp: De contra-revolutionaire brief van de bekende Neo-fascist H.J.N. Bruintjes van de U(niversitaire)O(psporing).B(rigade) in Observant no.8.

Hierna werd een korte pauze ingelast om de uitspraken van de sprekers op de aanwezigen te laten inwerken.

Na de pauze kreeg eenieder de kans zijn/haar gal danwel ideeën te spuien. Helaas werd daar door nog geen fractie van de aanwezige studenten gebruik van gemaakt, hoewel de hearing juist voor hen bedoeld was.

Overiens was er veel interessants te beluisteren: een pleidooi voor het houden van college's 's morgens, uit te werken in werkgroepen 's middags over periodes van drie weken, tegen een vurig pleidooi over het absolute handhaven van de basisfilosofie. Een student was naar Maastricht gekomen om Verplegingswetenschap en niet Sociale Gezondheidskunde te gaan studeren, terwijl een student van de Medische Faculteit (ook aanwezig!) de Algemene Faculteit maande op te passen. Door een bepaalde handelwijze zou door hem de Geneeskunde

Maastricht, 24 december 1981.

Kameraden,

Nadat suspecte figuren als Bruintjes en consorten reeds de eerste democratiseringsgolf aan Europese Universiteiten (na mei 1968, Maagdenhuis, W.U.B. enz.) de kop hebben ingedrukt, trachten zij ook in Maastricht de revolutie tegen te houden. Deze vijanden van het volk probeerden al eerder de samenwerking van studenten en arbeiders in één beweging tegen het Groot-Kapitaal en de Multi's de das om te doen. Door het demoraliseren van de arbeidersklasse d.m.v. vernietiging van arbeidsplaatsen en het herbenoemen van arbeiders-functies tot er bijna geen arbeider meer overbleef werd de éénheid ondermijnd. De rechtse pers hamerde net zo lang tot universitaire arbeiders bestempeld werden als "parasitaire intellectuele elite", die schuld droeg aan alle misère. Op deze wijze werd een veelbelovende revolutionaire tendens de grond ingeboord.

Nu door studenten, een deel van het wetenschappelijk personeel en het niet-wetenschappelijk personeel nieuwe barricaden worden opgeworpen tegen de arrogantie van de macht, om de Universitaire Democratie (zoals elders reeds bruikbaar) ook in Maastricht te laten doordringen, moeten brigades als die van Bruintjes onverbiddelijk aan de kaak worden gesteld.

Wat Bruintjes een gezagsvacuüm noemt is in werkelijkheid een gecreëerd machtsvacuüm, zoals dat tot uiting komt in het omzeilen van departementen (met hun vak-ambtenaren) en hun lange-termijn-beleid, middels telefonades direct met het Catshuis, voor het bereiken van eigen (groeps-) korte-termijn-belangen, door buiten-parlementaire posities kiezende Limburgse gezagsdragers. Daarmee wordt voorbij gegaan aan de werkelijke behoeften en noden van de bevolking.

Universitaire Buitenparlementaire Posities schreeuwen om Buitenparlementaire Oppositie. Haar streven moet het zijn om "de Vijfde Macht" (d.i. de samenwerking van een deel van het ambtenarenapparaat op universitair en departementaal niveau, de geneeskundige professie, bouwlobby, Maastrichtse-, provinciale- en landelijke politici alsmede de stichtings-maffia) een halt toe te roepen in hun pogingen om de belastingbetaler op te laten draaien voor een miljarden-verslindend project (één miljard voor totale bouw- en inrichtingskosten, op voorwaarde dat fraudes en inrichtings-contracten als procentueel afgeleide van de inrichtingskosten zoals door Bofinex B.V. in Amsterdam gehanteerd, voorkomen kunnen worden, plus een niet te overziene post exploitatie-kosten). Als wij er niet in slagen onvoldoende onderbouwde argumenten en politieke priet-praat door te prikken en een werkelijke gezondheidszorg-vernieuwing gefaseerd en proces-matig in te voeren, met actieve medewerking van alle betrokkenen dan dragen wij de verantwoording voor het niet grijpen van de kans om de gezondheidszorg haar menselijk gezicht terug te geven.

Een A.Z.M. ter meerdere eer en glorie en financiën van hen die dit reeds in meer dan voldoende mate bezitten levert de arbeiders-klasse slechts zeer weinig op. De Kwartaire sector heeft de grenzen van de groei reeds lang bereikt. De schaalvergroting die kostenverlagend werkt beantwoordt niet aan de gestelde doelen. Randvoorwaarden en 's lands financiële armslag veranderen sneller dan standaard-programmeringen. Politieke constellaties hebben ook het eeuwige leven niet.

Aan uw blad, dat naar onze mening positief dient te discrimineren ten gunste van minderheden en machtelozen, komt de eer toe deze democratiseringsgolf van Universiteit en Gezondheidszorg in gang te helpen zetten.

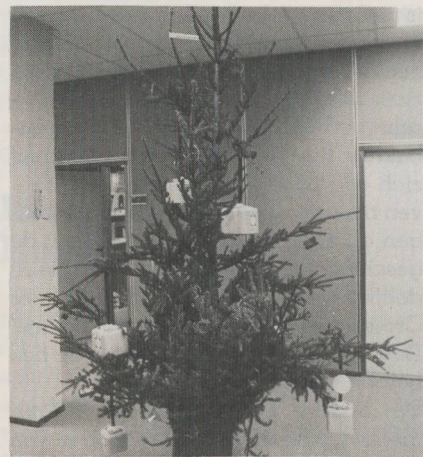
Met gebalde vuist,

De beweging van de tweede december.

G.Rood.

door de S.G. weer worden teruggedrongen in het oude conservatieve corset.

De vraag is: wat gaat er nu nog gebeuren? Vooral voor de studenten een belangrijke vraag, omdat nu al vaststaat dat het nieuwe curriculum vóór 1 april moet vaststaan. Kunnen zij nog verder meedenken?

Casus Pinus Erectus

In het licht van het Kerstfeest heeft het College van Bestuur (of degene die daartoe namens deze gemachtigd was) kerstbomen laten deponeren over diverse locaties van de RL.

Deze kerstbomen waren vergezeld van een eenvoudig houten kruis (als blijk van herkomst van het Kerstfeest?). Vele medewerkers van de RL meenden dagenlang dat het feit dat de bomen maar niet opgericht en opgetuigd werden, verklaard moest worden uit een plotselinge bezuinigingswoede van het College. Het College zou momenteel niet kunnen beschikken over voldoende ballen en engelen om op grote schaal ten toon te doen stellen.

In gebouw Carré daarentegen (waar in dit duistere jaargetijde in de wandelgangen toch al druk gespeculeerd wordt over het Maastrichtse onderwijssysteem) begreep men dat het hier in feite ging om de vraag welk geloof het personeel aanhangt: de probleemgeoriënteerde doctrine dan wel het autoritaire systeem waarin van hogerhand het geloof wordt verkondigd.

Om iedereen de gelegenheid te geven foute conclusies te trekken werden daarom door enkele Carré-bewoners fluks de te verrichten taken geanalyseerd, het probleem gesteld en de leerdoelen bepaald. De fasen van de discussie, de clustering en de informatieverwerking werden daarbij overgeslagen.

Zo bleef het aangeboden kruis ongebruikt, waarna een moderne grondslag, in dit geval een moderne multi-purpose container, werd gevonden. Omdat verdere doelen en omschrijvingen van de zijde van de casusmakers ontbraken, werd de voorraad playboys en reukvreters aangesproken en op multifunctionaliteit getoetst.

De top van de boom werd tenslotte voorzien van het labeltje 'Rijksuniversiteit ± 2,5 m.'. De casus pinus erectus was af. Het Kerstfeest kon beginnen.